

Crochet body

Alexandra Vlková

Bakalářská práce
2023

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ateliér Design oděvu

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Alexandra Vlková**
Osobní číslo: **K20186**
Studijní program: **B8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimédia a design – Design oděvu**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Od tradice k budoucnosti módy – Crochet body**

Zásady pro vypracování

1. Teoretická část:

Prostudování a analýza materiálů a informací, obrazová příloha, vlastní závěry v minimálním textovém rozsahu 20-25 normostran. Práce se věnuje technice háčkování, její historii, významu a využití v současném oděvu a zároveň se inspirovat tvary lidského těla a standardy krásy.

2. Praktická část:

Výtvarné zpracování a realizace finálních návrhů v počtu 5-7 modelů. Praktická část vychází z poznatků o háčkování z teoretické části, které se uplatňují při tvorbě oděvní kolekce a doplňků. Práce je doplněna o dokumentační fotografie z procesu tvorby, módními fotografiemi, popřípadě krátkým promo videem. Rozsah práce: minimálně 40 normostran. Formát A4. Práce bude odevzdána ve dvou stejnopisech v pevné vazbě (1 může být v kroužkové vazbě). Součástí odevzdané písemné práce bude i dodání elektronické verze bakalářské práce na Flash disku, který bude obsahovat taktéž samotné fotografie v tiskové kvalitě z praktické části bakalářské práce. Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 DPI, 250 mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- ČECHOVÁ, Alena L. a Anna HALÍKOVÁ. *Krajky, výšivky, stuhy, prýmky*. Vyd. 1. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2004. 218 s. Dějiny odívání. ISBN 80-7106-668-0.
- LITTLEJOHN, Alysha. Who Invented Crochet? The Interesting History Of Crochet. *Littlejohn's Yarn* [online]. USA: Littlejohn's Yarn, 2022, 26. 1. 2022 [cit. 2022-10-26]. Dostupné z: <https://littlejohnsyarn.com/who-invented-crochet-the-interesting-history-of-crochet/>
- MATHIESON, Elizabeth Laird. *The Complete Book of Crochet*. New York: Myers Press, 2015. ISBN 10: 1447401786.
- SKARLANTOVÁ, Jana a Marie VECHOVÁ. *Textilní výtvarné techniky*. Plzeň: Fraus, 2005, 208 s. ISBN 80-7238-319-1.
- TAYLOR, Rita. *Háčkování: 200 otázek a odpovědí : víme vše, co potřebujete znát, od základních ok po závěrečné úpravy*. Vyd. 1. V Praze: Metafora, 2011. 224 s. ISBN 978-80-7359-307-0.

Vedoucí bakalářské práce: **MgA. Lenka Mičolová**
Ateliér Design oděvu

Datum zadání bakalářské práce: **1. listopadu 2022**

Termín odevzdání bakalářské práce: **19. května 2023**

L.S.

Mgr. Josef Kocourek, Ph.D.
děkan

doc. MgA. Kristýna Petříčková, Ph.D.
vedoucí ateliéru

Ve Zlíně dne 1. prosince 2022

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ / DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské/diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že:

- jsem na bakalářské/diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně dne:

Jméno a příjmení studenta:
podpis studenta

ABSTRAKT

Bakalářská práce mapuje tradiční ruční techniku háčkování a její využití v odívání. První polovina teoretické části se zaměřuje na historický vznik této techniky po současné užití v různých oblastech světa i u nás, názvosloví a druhy této techniky. Druhá polovina teoretické části se zaměřuje na designéry a umělce zabývající se technikou háčkování.

Praktická část čerpá z poznatků tradiční techniky háčkování, propojuje tuto ruční techniku s lidskou nedokonalostí a toxickými standardy krásy, mapuje a analyzuje lidské partie a převádí je do háčkovaných oděvních objektů spojené s klasickou krejčovinou, která následuje současné trendy.

Klíčová slova: tradice, tradiční technika, historie, háčkování, skulptura, tělo, standardy krásy, ruční práce, ruční technika

ABSTRACT

The bachelor thesis maps the traditional hand crochet technique and its use in clothing. The first half of the theoretical part focuses on the historical origins of this technique to the current use in different regions of the world and in our country, nomenclature and types of this technique. The second half of the theoretical part focuses on designers and artists involved in the crochet technique.

The practical part draws on the knowledge of the traditional crochet technique, linking this handmade technique to human imperfection and toxic standards of beauty, mapping and analyzing human parts and translating them into crocheted clothing objects associated with classic tailoring that follows contemporary trends.

Keywords: tradition, traditional technique, history, crochet, sculpture, body, beauty standards, hand work, hand technique

Děkuji MgA. Lence Mičolové za její skvělý přístup a nepřetržitou podporu při vedení mé bakalářské práce.

Děkuji své rodině a blízkým za jejich kritiku i podporu.

Děkuji své sestře, která mi pomáhala s tvorbou mé bakalářské kolekce.

Děkuji Adamovi za jeho skvělou pomoc a podporu v těžkých časech v průběhu tvorby.

Děkuji Vojtěchovi Plhákovi za krásné fotografie a modelkám za skvělou profesionalitu.

Děkuji všem, kteří mi byli ochotni poskytnout textilní materiály k vytvoření mé bakalářské kolekce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 TRADIČNÍ TECHNIKA HÁČKOVÁNÍ.....	11
1.1 HÁČKOVÁNÍ V HISTORII	11
1.2 HÁČKOVÁNÍ V SOUČASNOSTI	13
2 TECHNIKA HÁČKOVÁNÍ.....	15
2.1 NÁZVOSLOVÍ, NÁSTROJE A TECHNIKY	15
2.1.1 Názvosloví.....	15
2.1.2 Ozdobné prvky	17
2.1.3 Nejvyžívanější nástroje a materiály	18
2.2 DRUHY HÁČKOVANÝCH TECHNIK.....	21
2.2.1 Filetové háčkování	21
2.2.2 Tkané háčkování	22
2.2.3 Tuniské háčkování	22
2.2.4 Irská krajka.....	23
2.2.5 Flanderská krajka	24
2.2.6 Háčkování na vidlici	25
2.3 POROVNÁNÍ HÁČKOVÁNÍ S PODOBNÝMI RUČNÍMI TECHNIKAMI.....	26
2.3.1 Pletení.....	26
2.3.2 Drhání.....	27
3 SOUČASNÍ UMĚLCI A DESIGNÉŘI ZABÝVAJÍCÍ SE TECHNIKOU HÁČKOVÁNÍ.....	28
3.1 MÓDA	28
3.1.1 Missoni.....	28
3.1.2 Johan Ku.....	29
3.1.3 Lily Yeung	29
3.1.4 Lulu Kaalund.....	30
3.1.5 Matty Bowan.....	31
3.1.6 Háčkováná móda v kolekcích dalších známých designérů	32
3.2 UMĚNÍ.....	33
3.2.1 Agata Oleksiak	33
3.2.2 Gabriele Meyer.....	34
3.2.3 Joana Vasconcelos	35
3.2.4 Johanna Schweizer	36
3.2.5 Toshiko Horiuchi MacAdam.....	37
3.2.6 Vanessa Barragão.....	37
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	39
4 HÁČKOVÁNÍ SPOJENÉ S TĚLESNOU NEDOKONALOSTÍ.....	40
4.1 VNÍMÁNÍ TĚLESNÝCH IDEÁLŮ KRÁSY V PRŮBĚHU HISTORIE I SOUČASNOSTI	40

5	MATERIÁLY	43
5.1	ŠITÉ SPODNÍ ODĚVY	43
5.2	HÁČKOVANÉ SVRCHNÍ ODĚVY	44
5.3	PROCES BARVENÍ MODELŮ	45
6	MOODBOARD A BAREVNOST	47
7	KOLEKCE A JEJÍ PROCES TVORBY	49
7.1	MODEL 1	49
7.2	MODEL 2	52
7.3	MODEL 3	55
7.4	MODEL 4	58
7.5	MODEL 5	61
7.6	HÁČKOVANÁ OBUV	64
III	PROJEKTOVÁ ČÁST	66
8	FOTODOKUMENTACE	67
	ZÁVĚR	79
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	80
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	83
	SEZNAM OBRÁZKŮ	84
	ZDROJE OBRÁZKŮ	86
	SEZNAM PŘÍLOH	92

ÚVOD

Tato bakalářská práce se zaměřuje na tradiční techniku ručního háčkování a její využití v oděvní tvorbě. Cílem práce je vysvětlit historický původ této techniky, její současné využití v různých částech světa a v našem kontextu, stejně jako terminologii a různé druhy této techniky. Práce se také zabývá návrháři a umělci, kteří se háčkováním zabývali.

První část teoretické části je zaměřena na historii háčkování. Tato část popisuje vznik a vývoj háčkování od minulosti až po současnost. Druhá část teoretické části se zaměřuje na samotnou techniku háčkování. Vysvětluje pojmy, nástroje a materiály používané při háčkování. Jsou zde také představeny různé druhy technik háčkování, jako je filetové háčkování, tkané háčkování, tuniské háčkování, irská krajka. Je zde také uvedeno srovnání háčkování s podobnými technikami, jako je pletení a drhání.

Třetí část teoretické části je zaměřena na umělce a návrháře, kteří pracují s technikami háčkování. V oblasti módy bakalářská práce představuje známé návrháře, kteří do svých kolekcí začlenili prvky háčkování, jako jsou Missoni, Johan Ku, Lily Yeung, Lulu Kaalund a Matty Bovan. Nechybí ani umělci, kteří háčkování používají ve své inovativní tvorbě, jako jsou Agata Oleksiak, Gabriele Meyer, Joana Vasconcelos, Johanna Schweizer, Toshiko Horiuchi MacAdam a Vanessa Barragão.

Praktická část práce využívá znalosti tradiční techniky háčkování a propojuje toto ruční řemeslo s lidskou nedokonalostí a toxickými měřítky krásy. Zabývá se mapováním lidských částí těla a transformací těchto částí do háčkovaných oděvních objektů v kombinaci s klasickým krejčovským zpracováním v souladu se současnými trendy.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 TRADIČNÍ TECHNIKA HÁČKOVÁNÍ

Háčkování je tradiční ruční technika, při které se zhotovují plošné textilie pomocí háčku nebo háčkovací jehly. Při háčkování se tvoří a vzájemně svazují nitěná oka¹ a pracuje se s jedinou nekonečnou přízí. Základními prvky háčkování jsou: řetízkové oko, polosloupek, krátký sloupek, dlouhý sloupek a sloupek vícekrát nadhazovaný. Základním a také nejvíce užívaným nástrojem při této ruční technice háčkování je háček.

Význam slova háčkování, nebo-li „croche“, pochází z Francie a v překladu to znamená háček.²

1.1 Háčkování v historii

Háčkování má dlouhou historii i když je velmi náročné určit, kdy přesně byla tato technika vyvinutá. Někteří se domnívají, že vznik háčkování sahá až do doby před Kristem, ale před rokem 1800 nejsou o této formě umění žádné záznamy a teprve ve 40. letech 19. století byly vydány písemné návody. Háčkování se předávalo z generace na generaci prostřednictvím rodiny a přátel bez písemných vzorů.³ Za nejstarší háčkovací formu můžeme považovat steh vsuvný, který se pravděpodobně vyskytoval v řemeslech již 6500 let př. n. l., tento termín používáme i dnes. Podle webu interweave.com byl tento druh stehu nazýván „pastýřským pletením“ a v Dánsku „pjoining“.⁴

Nejstarší dochované práce vytvořené technikou háčkování jsou až z 19. století. Tyto ranné exempláře se podobají síťované krajce a byly pravděpodobně pokusem ji napodobit za použití rychlejšího a levnějšího způsobu práce. Lidé si uchovávali sady uháčkovaných vzorků, které se podle přírodního zákona samozřejmě rychle rozkládají, než aby zakreslovali vzory, proto žádné manuály k háčkování z historie neexistují. Většina raných dochovaných háčkovaných prací představují příklady irského háčkování, techniky, která se rozrostla v období velkého hladomoru v Irsku v první polovině 19. století.⁵ Irská krajka, ručně

¹ ČECHOVÁ, Alena L. a Anna HALÍKOVÁ. *Krajky, výšivky, stuhy, prýmky*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2004. Dějiny odívání. ISBN 80-7106-668-0.

² MATHIESON, Elisabeth Laird. *The Complete Book of Crochet*. New York: Meyer Press, 2015. ISBN 10: 1447401786

³ A History of Crochet, Part 1. *Crochetqueen-royalramblings.blogspot.com: CROCHET QUEEN: ROYAL RAMBLINGS* [online]. 2013, 20. 8. 2013 [cit. 2023-05-17]. Dostupné z: <https://crochetqueen-royalramblings.blogspot.com/2013/08/the-history-of-crochet.html>

⁴ LITTLEJOHN, Alysha. *Who Invented Crochet? The Interesting History Of Crochet*. littlejohnsyarn.com [online]. USA: Alysha Littlejohn, 2022, 26.1. 2022 [cit. 2022-10-26]. Dostupné z: <https://littlejohnsyarn.com/who-invented-crochet-the-interesting-history-of-crochet/>

⁵ TAYLOR, Rita. *Háčkování: 200 otázek a odpovědí : víme vše, co potřebujete znát, od základních ok po závěrečné úpravy*. V Praze: Metafora, 2011. ISBN: 9788073593070.

háčkovaná, zpravidla plastická bavlněná prolamovaná textilie, je vysoce módní v tomto období.⁶ Tento typ háčkování byl praktikován v kláštorech řádovými sestrami, které převzali tuhle techniku z francouzských klášterů (proto se domníváme, že tento typ háčkování mohl vzniknout i mnohem dříve). Po období hladomoru nastal nárůst populace a tím rostl i trh pro háčkované výrobky a sním poptávka po vzorech. V Anglii se dokonce háčkování začalo vyučovat ve školách a několik členů královské rodiny podporovalo školy zaměřené na různé ruční práce, včetně háčkování. Na konci 19. století rozšiřující se háčkování vyvolalo podnět k vydávání četných manuálů ruční techniky háčkování, jako byly například „Practical Crochet” od Weldona nebo „Lady’s Book” od Godeye, které obsahovali četné vzory na všechny možné produkty, od oděvů po domácí doplňky.

Další velká vlna popularity ruční techniky háčkování vzrostla ve dvacátých letech 20. století kdy byly velkým trendem háčkované volné blůzy a kabátky, veliký rozmach také přichází v šedesátých letech 20. století, kdy se rozšířily nejrůznější stříhy a styly, zejména volně háčkované minišaty ve stylu módní návrhářky Mary Quantové. Trend přetrvával do sedmdesátých let, kdy bylo módní se oblékat do tzv. babiččinyých čtverců v zářivých barvách.⁷

Obrázek 1 Vzorník háčkování z autorské sbírky z roku 1885

⁶ ČECHOVÁ, Alena L. a Anna HALÍKOVÁ. Krajky, výšivky, stuhy, prýmky. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2004. Dějiny odívání. ISBN 80-7106-668-0.

⁷ TAYLOR, Rita. Háčkování: 200 otázek a odpovědí : víme vše, co potřebujete znát, od základních ok po závěrečné úpravy. V Praze: Metafora, 2011. ISBN: 9788073593070.

Jako příklad dalšího možného předchůdce háčkování ale i pletení můžeme označit techniku zvanou „naalbinding“, nebo-li pletení jehlou. Při ní se materiál vyrábí technikou zapošívání jehlou a délkou plstěné příze, přičemž nit nového stehu prochází libovolně nejméně dvěma nedokončenými smyčkami libovolné velikosti. Techniku zpracování tkaniny z propletených smyček jehlou a nití lze vysledovat již v období neolitu. Z Egypta mezi obdobími 4000 let př. n. l. a 6000 let př. n. l. existuje několik příkladů sandálových ponožek zpracovaných technikou naalbinding, která se podobá pletení i háčkování. Většina příkladů této techniky z období středověku pochází z vykopávek ve Skandinávii, Finsku, Polsku, Rusku a z bohatých královských hrobek roztroušených po celé Evropě. Kromě Evropy je tato technika rozšířená také v horských oblastech střední Asie, kde je stále stejně běžná jako u nás pletení.⁸

Obrázek 2 Sandálové ponožky, koptský steh, Egypt

1.2 Háčkování v současnosti

V 60. a 70. letech bylo háčkování velice populární, v 80. a 90. letech zase skoro vymizelo z šatníků, a v současné době, sezóna jaro/léto 2022 se trend háčkových oděvů opět oficiálně vrátil jak v návrhářských kolekcích, tak i v domácím prostředí (deky, bytové doplňky, záclony, atd.). Designéři znovuobjevili klasickou ruční techniku a nabídli nové možnosti od

⁸ HUTCHINSON, Elaine. Naalbinding: Origins and history. *Regia.org: Regia Anglorum* [online]. Regia Anglorum Publications 2022, 2023, 31. 3. 2003 [cit. 2023-05-19]. Dostupné z: <https://regia.org/research/life/naalbind.htm>

háčkovaných bikin a klobouků až po kabelky a šaty.⁹ Někteří designéři jsou umírnění a háčkování využívají pouze k doplnění svých designových kousků, někteří zase tvoří háčkované oděvy od hlavy až k patě a pracují s různými druhy přízí.¹⁰ Na Copenhagen Fashion Week 2022 se velmi často objevovali v ulicích háčkované oděvy a také v kolekcích Remain a The Garment jaro/léto 2023.

⁹ PIERRI, Nancy. *Crochet Fashion Is Officially Having Its Comeback* [online]. Elle Canada, ©2021 [2021-08-05]. Dostupné z: <https://www.ellecanada.com/fashion/trends/crochet-fashion-is-officially-having-its-comeback>

¹⁰ HOLZMAN, Sara. *The Wearable Crochet Trend Will Be Everywhere This Summer* [online]. Marie Claire, © 2022 [2022-05-02]. Dostupné z: <https://www.marieclaire.com/fashion/crochet-trend/>

2 TECHNIKA HÁČKOVÁNÍ

Princip háčkování spočívá v nahození a vytvoření smyčky. Jednotlivé techniky vznikají různým zapichováním, nahazováním a spojováním smyček. Tvaruje se ujímáním či přidáváním sloupků. Tuhle ruční techniku můžeme velmi pestře využít jak v oděvnictví (nejen u oděvů, ale i doplňků, knoflíků a šňůrek) tak v domácím prostředí (bytový textil, doplňky do dětských pokojů, koše atd.).¹¹

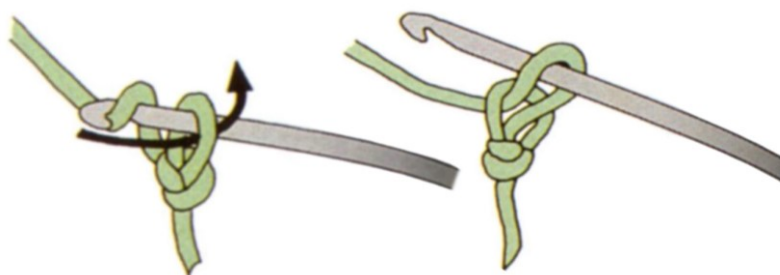
2.1 Názvosloví, nástroje a techniky

Háčkovací zkratky jsou obvykle uvedeny na začátcích návodů nebo na přední či zadní straně knihy s háčkovacími návody. Většina háčkovacích zkratk je v jednotlivých návodech poměrně jednotná, ale občas může docházet k nesrovnalostem. To platí zejména u přirovnávání historických vzorů se současnými. Také existují rozdíly mezi britskými a americkými termíny háčkování (a jejich zkratkami).¹²

2.1.1 Názvosloví

Řetízkové oko a tvorba řetízku

Po nahození příze na háček se omotá příze kolem prstu na levé ruce kvůli snadnému regulování napětí příze během háčkování. Háčkem se nabere příze a protáhne se smyčkou na háčku. Tímto způsobem se tvoří řetízková oka, délka je přizpůsobená podle potřeby. Řetízkovým okům v řadě se říká řetízek.¹³

Obrázek 3 Háčkování řetízkových ok

¹¹ SKARLANTOVÁ, Jana a Marie VECHOVÁ. *Textilní výtvarné techniky*. Plzeň: Fraus, 2005, 208 s. ISBN 80-7238-319-1.

¹² SOLOVAY, Amy. Guide to Crochet Terms and Abbreviations. *Thesprucecrafts.com* [online]. Dotdash Meredith, 2019, 26. 6. 2019 [cit. 2023-05-19]. Dostupné z: <https://www.thesprucecrafts.com/crochet-abbreviations-978358>

¹³ HENDRYCHOVÁ, Michala. *Základy háčkování – Řetízkové oko*. In: Michala Crochet [online]. ©2022. Dostupné z: http://michalacrochet.cz/skola_retizek.php

Krátký sloupek

Krátký sloupek je základem pro většinu háčkových stehů. Háček se prvně vbodne do druhého oka od háčku, nabere se nekonečná příze a protáhne se řetízkovým okem. Na háčku jsou dvě smyčky. Opět se nabere příze a protáhne se oběma smyčkami na háčku. Tímto způsobem vzniká krátký sloupek. Pro pokračování se vbodne háček do následujícího řetízkového oka v řadě a dále se celý postup opakuje.¹⁴

Obrázek 4 Háčkování krátkého sloupku

Polodlouhý sloupek

Polodlouhý sloupek je něco mezi krátkým a dlouhým sloupkem. Nejprve se uháčkuje základní řetízek, poté se omotá příze kolem háčku a háček se vbodne do třetího oka od háčku, opět se nabere příze a protáhne se řetízkovým okem, na háčku vznikly 3 smyčky. Znovu se nabere příze a protáhne se všemi třemi smyčkami na háčku. Tímto způsobem vznikl polodlouhý sloupek a na háčku zůstává jedna smyčka. Znovu se omotá příze, vbodne se háček do následujícího oka v řadě a dále se postupuje stále stejným způsobem.¹⁵

Obrázek 5 Háčkování polosloupku

Dlouhý sloupek

Jako základ poslouží řetízek, háčkem se nabere příze tak, že jsou na háčku nyní 2 smyčky příze. Háček se vpíchne do třetího oka od háčku, nabere se příze a protáhne se řetízkovým

¹⁴ HENDRYCHOVÁ, Michala, *Základy háčkování – Krátký sloupek*. In: Michala Crochet [online]. ©2022. Dostupné z: http://michalacrochet.cz/skola_kratky_sloupek.php

¹⁵ HENDRYCHOVÁ, Michala, *Základy háčkování – Polodlouhý sloupek*. In: Michala Crochet [online]. ©2022. Dostupné z: http://michalacrochet.cz/skola_polodlouhy_sloupek.php

okem. Na háčku jsou teď tři smyčky. Opět se nabere příze a protáhne se prvními dvěma smyčkami na háčku. Poté jsou na háčku dvě smyčky. Opět se nabere příze a protáhne se oběma zbylými smyčkami na háčku. Je vytvořen dlouhý sloupek a na háčku zůstává jedna smyčka. Tento postup opakujeme v průběhu celé řady.¹⁶

Obrázek 6 Háčkování dlouhého sloupku

2.1.2 Ozdobné prvky

Pikotka

Může se háčkovat několika způsoby, buď samostatně jako prýmek k přišívání nebo našívání, nebo jako základ pro další háčkování, anebo jako vzdušný krajkový vzor. Pikotka k přišívání se háčkuje tak, že se uháčkují čtyři volnější oka, pak se vbodne háčkem přes tři oka zpět do prvního řetízkového oka, příze z klubka se nahodí na háček a protáhne se nabodnutým okem, znovu se nahodí a příze se protáhne oběma oky na háčku, čímž vzniká uháčkovaný krátký sloupek. Další pikotka se háčkujeme stejným způsobem od začátku popisu práce, tj. čtyři řetízková oka a tak dále. Do řetízkového oka se vbodne za dvě nitky, protože jinak by nebyla pikotka dost pevná. Pikotky pracované na pevném základě se háčkují tak, že nejprve se uháčkují pevný základní kraj do potřebné délky. Začíná se dvěma řetízkovými oky, háček se vbodne zpět do prvního z nich a uháčkují se krátký sloupek. Pak se vbodne háček pod kolmou smyčku po levé straně tohoto krátkého sloupku a opět se uháčkují krátký sloupek. Takto se pokračuje v háčkování sloupků až do potřebné délky.¹⁷

¹⁶ HENDRYCHOVÁ, Michala, *Základy háčkování – Dlouhý sloupek*. In: Michala Crochet [online]. ©2022. Dostupné z: http://michalacrochet.cz/skola_dlouhy_sloupek.php

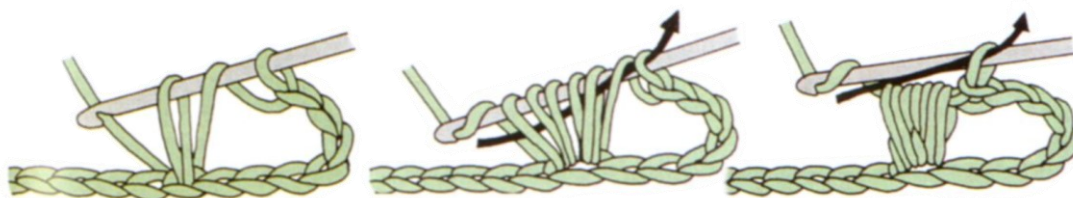
¹⁷ Pikotky: Návod na háčkování pikotek. *RUČNÍ PRÁCE.CZ: PRO RADOST I POTĚŠENÍ* [online]. [cit. 2023-05-16]. Dostupné z: <https://www.rucniprace.cz/pikotky.php>

Obrázek 7 Háčkování pikotky

Pecička

Pecička je shluk polodlouhých sloupků (obvykle tří až pěti), háčkových do stejného místa, které tvoří měkkou hrudku. Příze se nahodí na háček, v bodne se háček, znovu se nahodí příze a provlékne se smyčka, na háčku se vytvoří tři smyčky. Tento krok se zopakuje dvakrát za sebou, poté se háček v bodne do stejného oka (vznikne sedm smyček na háčku); příze se nahodí na háček a protáhne se všemi smyčkami na háčku. Dále se uháčkuje další řetízkové oko, aby se obháčkováná oka pevně uzavřela.¹⁸

Obrázek 8 Háčkování pecičky

Další ozdobné prvky, které můžeme vyjmenovat jsou například: křížový sloupek, mušličky, vějířky, filetové háčkování.

2.1.3 Nejvyužívanější nástroje a materiály

Háček

Háček je kratší než pletací jehlice, protože na háčku se pracuje vždy jen s jedním okem (až na výjimky, jakou je např. tuniské háčkování). Na jednom konci má tvar háčku a plochou

¹⁸ HOPE, Ruth a Emma BAXTER, VAN ZANDT, Eleanor, ed. The Ultimate Sourcebook of Knitting and Crochet Stitches. In: *The Ultimate Sourcebook of Knitting and Crochet Stitches: Over 900 great stitches detailed for needlecrafters of every level*. London: Collins & Brown Limited, 2003, s. 316. ISBN 1-84340-327-7.

část (rukojeť), na které je často vyražena velikost háčku. Háčky mají různé obvody aby se s nimi dalo pracovat s různou gramáží příze; jehlicovitých 2,25 milimetru (americké označení 1/B), které se používají na krajkové příze, až po 40 milimetrů, které jsou využívány na špagetové příze nebo jiné extrémně velké příze. Háčky se převážně vyrábějí z hliníku nebo oceli, ale mohou být také háčky měkké, ergonomicky tvarované, stejně jako dekorativně zpracované bambusové háčky. Větší háčky (12-40 milimetrů / americká velikost 16 a více) se obvykle vyrábějí z plastu nebo dřeva. Zatímco některé háčky mají na dřívku vytištěnou velikost v milimetrech, mnohé mají písmeno nebo číslo.¹⁹ Původně byl háček pouze jeden z vícero nástrojů používaných k výrobě procesu háčkovaných krajk.²⁰

Obrázek 9 Druhy háčků k háčkování

Příze

Příze na háčkování se obvykle prodává v klubkách nebo přadenech, může však být také navinutá na cívkách nebo kornoutech. Motouzky a klubíčka se obvykle prodávají se štítkem, který popisuje gramáž příze, délku, šarži barviva, obsah vláken, návod na praní, doporučenou velikost jehly, pravděpodobný rozteč atd. Barvicí šarže označuje skupinu přaden, která byla barvena společně a mají tedy přesně stejnou barvu. Tloušťka nebo gramáž příze je významným faktorem, který určuje, kolik ok a řad je potřeba k pokrytí dané plochy pro daný vzor. Tomu se také říká rozteč. Silnější příze obvykle vyžadují háčky o velkém průměru, zatímco tenčí příze lze háčkovat silnými nebo tenkými háčky. Doporučený rozteč pro danou přízi se nalézá na štítku klubka. Vzory a motivy jsou u silnějších přízí hrubší a

¹⁹ SHRIMPTON, Sarah. *Modern Crochet Bible: Over 100 Contemporary Crochet Techniques and Stitches*[online]. Open Road Intergrated Meadia, 2019 [cit. 2023-05-19]. ISBN 9781446378793. Dostupné z: <https://www.scribd.com/read/509214115/Modern-Crochet-Bible-Over-100-Contemporary-Crochet-Techniques-and-Stitches#>

²⁰ MATHIESON, Elisabeth Laird. *The Complete Book of Crochet*. New York: Meyer Press, 2015. ISBN 10: 1447401786

vytvářejí výrazné vizuální efekty, zatímco tenčí příze jsou nejlepší pro rafinované nebo jemné vzorování. Příze se standardně rozdělují podle tloušťky do šesti kategorií: superjemné, jemné, lehké, střední, objemné a superobjemné. Tloušťka se kvantitativně měří počtem zámotků na palec.

Před použitím se prameny smotají do klubíček, v nichž příze vystupuje ze středu, což usnadňuje háčkování, protože zabraňuje snadnému zamotání příze. Navíjení se může provádět ručně nebo pomocí navíječky klubek. Použitelnost příze se posuzuje podle několika faktorů, jako je její loft (schopnost zachycovat vzduch), pružnost (elasticita pod napětím), pratelnost a stálobarevnost, rukopis (omak, zejména měkkost vs. mačkavost), odolnost proti opotřebení, oděru, žmolkování, chlupatost, tendence ke kroucení nebo rozplétání, celková hmotnost, plstící vlastnosti, komfort (prodyšnost, absorpce a odvádění vlhkosti) a vzhled, který zahrnuje barvu, lesk, hladkost a ozdobné prvky.

Ačkoli se při háčkování mohou používat stuhy, kovové drátky nebo exotičtější vlákna, většina přízí se vyrábí spřádáním vláken. Při spřádání se vlákna krotí tak, aby příze odolávala přetržení pod napětím. Kroucení může probíhat ve dvou směrech, výsledkem je příze se zákrutem Z nebo S. Pevnost upředené příze proti přetržení závisí na množství zákrutů, délce vláken a tloušťce příze

V posledních letech se výběr přízí rozšířil nejen o druhy syntetických, rostlinných a živočišných vláken, ale také například o bambus, qiviut, konopí a banánové stonky. Mnoho pokročilých háčkařů ve snaze o ekologizaci a experimentování s novými texturami zapojilo do své práce také recyklované materiály, a to pomocí předmětů, jako jsou plastové hračky, stará trička nebo prostěradla, videokazety nebo stuhy.²¹

Ostatní pomocné nástroje

Kromě háčku a příze patří k háčkování i jiné pomůcky. Mezi ně můžeme zařadit například nůžky, kterými se stříhá příze. Tzv. gobelínová jehla, kterou se zapošívají konce háčkovaného výrobku tak, aby byl konec schovaný. Pro označování stehů se používají různé spínátka, špendlíky nebo i příze jiné barvy, další pomůckou může být počítadlo řádků, nerezové špendlíky, atd.²²

²¹ Crochet. *Wikipedia.com* [online]. 2023, 28. 8. 2022 [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: <https://en.wikipedia.org/wiki/Crochet>

²² SHRIMPSON, Sarah. *Modern Crochet Bible: Over 100 Contemporary Crochet Techniques and Stitches* [online]. Open Road Intergrated Meadia, 2019 [cit. 2023-05-19]. ISBN 9781446378793. Dostupné z: <https://www.scribd.com/read/509214115/Modern-Crochet-Bible-Over-100-Contemporary-Crochet-Techniques-and-Stitches#>

2.2 Druhy háčkových technik

2.2.1 Filetové háčkování

Její charakteristickým znakem je střídání prázdných okének, tj. řídkého háčkování se skupinami dlouhých sloupků, tj. hustého háčkování, čímž se dosáhne různých vzorů. Filetovou technikou se můžou háčkovat také všechny vzory určené pro křížkové vyšívání. Prázdné čtverečky na předloze značí okénka, čtverečky vyplněné křížky značí čtverečky ze sloupků. Filetové háčkování se nejčastěji tvoří po líci a po rubu. Chceme-li pracovat jen po líci, musíme na konci každé řady přízi utrhnout a na začátku řady znovu začínat. Konce příze začistíme zapošíáním do řetízku a okraj ještě zarovnáme obháčkováním krátkými sloupky, ale až po dokončení práce. Při háčkování čtverečků (okének) z dlouhých sloupků a dvou řetízkových ok vytvoříme první okénko vpíchnutím háčku do osmého řetízkového oka od háčku. Další dlouhé sloupky pak háčkujeme vždy do třetího oka základního řetízku. Na konci řady uháčkujeme pět řetízkových ok. Vytvořenou práci obrátíme a na konci této rubové řady uháčkujeme poslední sloupek do třetího řetízkového oka okrajového okénka. Čtvercové nebo obdélníkové tvary pokrývek, záclon nebo přehozů a také oděvní části začínáme vždy od jedné strany. U kulaté nebo oválné pokrývky se může volit ze dvou způsobů práce: buď se háčkuje od jednoho konce ke druhému, přičemž podle předlohy u okrajů nejdříve přidáváme a od poloviny zase ubíráme, nebo začneme práci uprostřed a pak na obě strany podle předlohy ubíráme. Filetová technika vyžaduje pečlivé vypracování okrajů.²³

Obrázek 10 Ukázky vzorníků techniky filetové háčkování

²³ Filetové háčkování - technika 1.: Co je to filetové háčkování. *Rucniprace.cz: Ruční práce pro radost i potěšení* [online]. [cit. 2023-05-18]. Dostupné z: <https://www.rucniprace.cz/filetove-hackovani-technika-1.php>

2.2.2 Tkané háčkování

Je to v podstatě filetová technika háčkování, doplněná o vyšívání předním stehem dvojitou (u slabších materiálů i trojitou) vlnou nebo uháčkovaným řetízkiem. Základní mřížka je vytvořena z dlouhých sloupků, mezi nimiž je jedno řetízkové oko aby byla mřížka pevná a pravidelná, při této technice vbodáváme přímo do sloupku zatři nitky, ne, jak je zvykem vbodávat pouze za dvě nitky sloupku minulé řady. Na hotové mřížce se okénka protahují předním nebo-li látačím stehem vlákny z vlny nebo uháčkovaným řetízkiem navlečeným do silné jehly s velkým ouškem a tupou špičkou. Množství působivých vzorů se dosáhne kombinací různého počtu řad, barev mřížky a různým střídáním barev vlny při vyšívání. Celková práce se protahováním příze srazí. Tkané háčkování je silnější než obyčejné háčkování a věci zhotovené touto technikou jsou velmi pevné a neztrácejí tvar.²⁴

Obrázek 11 Ukázky vzorníků techniky tkané háčkování

2.2.3 Tuniské háčkování

Původ tuniského, nebo také afgánského háčkování je nejasný. Název tuniský naznačuje, že by mohl vzniknout na Blízkém východě nebo v severní Africe. Domnívá se, že termín “tuniské háčkování” začali používat Francouzi. Na počátku 19. století se v publikacích o háčkování začaly objevovat tuniské stehy. V polovině tohoto století pak bylo možné nalézt jeho praktikování na Britských ostrovech a v západní Evropě. Sama královna Viktorie ho praktikovala a stalo se známým jako “pletení královské princezny”. Jeho popularity klesala až do 30. let 20. století, kdy už bylo téměř neznámé, teprve v současn době se tato technika opět obnovuje.²⁵ Tento způsob ruční práce je křížencem mezi háčkováním a pletením, vytváří vaflovitou tkaninu a lemování. Okraj výrobku tvoří řadu útvarů ve tvaru písmene

²⁴ Tkané háčkování: Co je to tkané háčkování?. *Rucni prace.cz: Ruční práce pro radost i potěšení* [online]. [cit. 2023-05-18]. Dostupné z: <https://www.rucni-prace.cz/tkane-hackovani.php>

²⁵ KING, Sandra. IRISH FIBRE CRAFTS: Absolutely Everything You Need To Know About Tunisian Crochet. *Irishfibrecrafters.com* [online]. Adrahan [cit. 2023-05-19]. Dostupné z: <https://www.irishfibrecrafters.com/news/2020/6/11/absolutely-everything-you-need-to-know-about-tunisian-crochet>

“V” (podobně jako u tradičních háčkových stehů), což je užitečné při spojování pruhů látky a přidávání okrajů. Ozdobný lem dodává konečnému výrobku bezstarostný a hladký vzhled. Tuniské háčkování je díky své hustotě ideální pro řemeslné práce v chladném počasí. Je také dostatečně pevné pro trvanlivé projekty, jako jsou deky, utěrky a žinky. Tato speciální technika vyžaduje pouze jediný nástroj; tuniský háček, který je kombinací klasického háčku a rovné pletací jehlice. Je tedy pochopitelně delší než klasický háček na háčkování, měří 25,5 až 36 centimetrů. Nástroj je hladký od dřívku až po uzávěrku na konci, která zabraňuje vypadávání ok. Tuniské háčkování se háčkuje tak, že se oka na háček háčkují v předním průchodu a poté se z háčku háčkují ve vratném průchodu. Pokud je háčkovaná osoba pravák, háčkuje proti směru hodinových ručiček. Tuniské háčkování připomíná pletení, protože oka se hromadí na háčku. Při tuniském háčkování se háčkuje vždy pravou stranou k sobě. To znamená, že na rozdíl od pletení nebo háčkování se nikdy výrobek neotáčí.²⁶

Obrázek 12 Ukázky vzorníků tuniského háčkování

2.2.4 Irská krajka

Tato technika patří k poměrně mladým krajkářským technikám. První exempláře se vyráběli v kláštrech řádovými sestrami. Je to technika napodobující klasickou šitou a velmi pracnou benátskou krajku náročnou na výrobu. Prvním dostupným a existujícím vzorem vzniku této techniky pochází z publikace irských háčkových vzorů od mademoiselle Eleanore Riego de la Blanchardiere z roku 1846. Háčkování jednotlivých motivů u irské krajky bylo snadné a ideální pro venkovské ženy. Byla potřeba pouze bavlněná příze o různé síle a háček příslušné velikosti. Bavlněný materiál umožňoval krajku prát i bělit. Irská krajka se poté rychle rozšířila a začala se specializovat, to přinášelo lidem, kteří se touto technikou zabývali

²⁶ Martha Stewart: Everything You Need to Know About Tunisian Crochet, a Mix Between Crocheting and Knitting. *marthastewart.com* [online]. 2022, 14. 10. 2022 [cit. 2023-05-19]. Dostupné z: <https://www.marthastewart.com/1542183/tunisian-crochet-method-explained>

peníze a tak byla snaha o zrychlení práce. Háčkovat uměly již mladé dívky, háčkovali především jednodušší motivy, čím byla žena starší a zkušenější, tím byla krajka složitější. Irská krajka se stala výnosným artiklem a tím se zvýšil přívoz peněz do země. V severní části Irska v Clones a v jižní části v Corcu se vytvořila centra obchodu s irskou krajkou. Charakteristika irské krajky jsou rozsáhlé květinové vzory plasticky vystupující nad její úroveň. Od klasického háčkování se liší tím, že se nepracuje v souvislých řadách. Sestává z jednotlivých vzorů a spojovací sítě. Každý vzor je uháčován samostatně a je poté přiřáčován nebo přišit k podkladové síti. Nejčastěji užívané motivy krajky jsou stylizované ploché i plastické květy, růžice, hvězdice, trojlístky, kroužky a rozmanité tvary listů. Nejsnadnější a nejrychlejší způsob hotovení irské krajky je našívání a přiřákování motivů na předem vytvořenou podkladovou síť. Podkladové sítě v tomto případě mohou být pravidelné (pravidelná síť z obloučků, pravidelná síť s pikotkami) či nepravidelné (nepravidelná síť z obloučků, nepravidelná síť s pikotkami). Nejběžnějším materiálem pro tvorbu irské krajky může být tenká bavlněná příze, nejčastěji bílá. Můžou se použít příze určené přímo pro háčkování, tak i bavlněné příze pro pletení, mohou být barevné i melírované, ale měly by být hladké s pravidelným počtem zákrutů. Hotovou bavlněnou krajkou lze prát, eventuálně škrobit a lehce vypínat. Zvolený háček by měl být krátkým, celokovovým nebo kovovým zasazený v plastové rukojeti, přizpůsobený dle jemnosti příze a také podle toho, zda se nekonečná příze v procesu háčkování utahuje či ne.²⁷

Obrázek 13 Ukázky háčkované irské krajky

2.2.5 Flanderská krajka

Flanderská krajka je ve skutečnosti krajka paličkovaná – tedy pokud se bavíme o háčkované flanderské krajce, je to zjednodušená technika paličkování ruční technikou háčkování. Základním prvkem této techniky je rovný proužek – tzv. líčko, který se průběžně při

²⁷ BRITAIN, Judy. *Velká obrazová encyklopedie ručních prací*. Praha: Cesty, 1997. ISBN isbn80-7181-086-x.

zhotovování tvaruje do vlnovek, které se různě proplétají, spojují výplněmi nebo pavoučky, také je jej možné spojovat jednotlivými vzory irské krajky. Tento druh krajky můžeme háčkovat dvěma způsoby, nastehováním líčka na předkreslený vzor na plátně a spojováním šitými spojkami, nebo háčkováním podle předlohy či popisu vcelku. Flanderská krajka se také může označovat jako “krajka líčková”, líčka nemusejí být stejné velikosti a není nutné jej háčkovat jedním vzorem. Materiály, vzory a hustota krajky se mohou náhodně střídat. Tato technika je snadná a tím je i přijatelnější jak z časového tak ze zručného hlediska pro ty, pro které je technik paličkování příliš náročná. Nejčastěji se tato technika využívá pro velmi dekorativní celokrajkové pokrývky nebo látkové pokrývky a ubrusy opatřené širokým lemem nebo barevnou flanderskou krajkou. Také mohou být touto technikou zakončeny vzdušné záclony nebo přehozy přes postele. Dá se využít i v nahrazení paličkování v sedle šatů či na vzdušné halence.²⁸

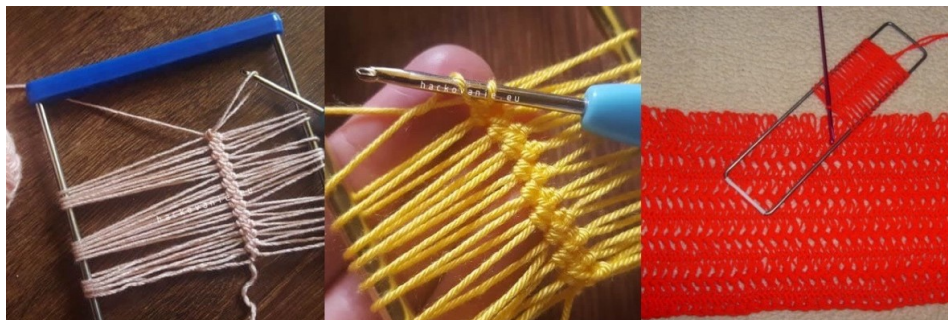
Obrázek 14 Ukázky flanderské háčkové krajky

2.2.6 Háčkování na vidlici

Technika háčkování na vidlici je velmi starou ale velmi známou technikou háčkování, která slouží k tvorbě šálů, pokrývek, přehozů a dalších doplňků. K práci je potřeba klasický háček a libovolný materiál, lze pracovat se všemi druhy délkových textilií a vidlicí. Tato vidlice má mít tvar písmene U a délku od 16 centimetrů do 20 centimetrů. Rozpětí ramen vidlice se volí podle šíře tvořeného pásu. Vytvoří se háčkem z niti základní oko a pravou stranu vidlice se omotá nití zepředu dozadu, přičemž základní oko je uprostřed vidlice. Háčkem se nabere nit a protáhne se. Vidlice se otočí zprava doleva a tak se nit omotá kolem ramene vidlice. Háček se vbodne pod přední nit smyčky, nabere se nit na háček a protáhne se oběma oky. Tento postup se opakuje dokud se nevytvoří pás požadované délky. Místo krátkých sloupek lze háčkovat například dvěma krátkými sloupky, nebo krátkým sloupkem vbodnutým pod

²⁸ Flanderská krajka. Ruční práce pro radost i potěšení. *rucniprace.cz* [online]. [cit. 2023-05-19]. Dostupné z: <https://www.rucniprace.cz/flanderska-krajka.php>

obě smyčky, možností je více. Hotové pruhy lze spojovat v pásy, tvarovat do zvlněných pásů nebo stáčet do kruhů. Spojování jednotlivých pruhů je možné řetízkovým okem, krátkým sloupkem, provlékáním smyček, sešitím dekorativními stehy (například krokvičkovým stehem), pruhy lze také obháčkovat a spojit krajkovou vsatkou. Poté je nutné celou práci kolem dokola obháčkovat.²⁹

Obrázek 15 Ukázky techniky háčkování na vidlici

2.3 Porovnání háčkování s podobnými ručními technikami

Háčkování jakožto ruční tradiční techniku můžeme porovnat s jinými ručními technikami, nejznámějšími příklady se kterými je háčkování spojované jsou pletení a drhání (makramé). Všechny tyto ruční techniky jsou si podobné, stejně jako u háčkování, jsou tyto techniky tvořeny smyčkami z nekonečného kusu příze.

2.3.1 Pletení

Pletení je ruční technika, která zahrnuje nepřetržité propojování nebo uzlování řady smyček příze pomocí pletacích jehlic. Tyto po sobě jdoucí smyčky se proplétají do struktury předchozích smyček. Tímto způsobem nový steh zajistí strukturu smyčky tím, že uzamkne předchozí stehy, které jsou na ní zavěšeny a nakonec vytvoří list materiálu. Symetrické smyčkování přízi způsobuje, že pletenina pružná, což je velmi žádoucí vlastnost, díky níž je pletenina v zimě základem šatníků. Pletení se provádí ručně nebo na strojích. Při ručním pletení se materiál vyrábí metodou plochého nebo kruhového pletení. Při plochém pletení se používají dvě rovné jehlice, zatímco kruhové pletení se provádí sadami dvoujehlic nebo kruhovými jehlicemi.

Předpokládá se, že pletení vzniklo na Blízkém východě v 5. století a do Evropy se dostalo s obchodníky s vlnou brzy poté. Zajímavé je, že příklady raného pletení z Egypta jsou ve

²⁹ BRITAIN, Judy. *Velká obrazová encyklopedie ručních prací*. Praha: Cesty, 1997. ISBN: 80-7181-086-x.

skutečnosti vyrobeny z bavlněných vláken, nikoli z vlny. Na mnoha z nich jsou vypletena arabská požehnání nebo symboly, které mají odvrátit smůlu. Ve 14. století používali pletené textilie rybáři k výrově teplých vlněných svetrů odolných proti povětrnostním podmínkám na moři. V 16. století se pletací stroje používaly k pletení punčochového zboží pro vysoce postavenou vrstvu lidí.³⁰

2.3.2 Drhání

Drhání neboli makramé, je ruční technika vázání uzlů. Podstatné je vázání dvěma základními uzly: plochý a žebrový. Pro vytváření ploch se uzly různě kombinují, aby vázací nitě byly součástí uvázání vedlejšího uzlu jako nitě osnovní. Hlavním prvkem je uzel jednoduchý, vertikální a horizontální poloviční smyčka, se kterými se vytvářejí geometrické vzory. Drháním se mohou vytvářet různé dekorativní prvky, jako jsou například: josefínské, japonské, turecké, čínské orientální uzly apod. Pro drhání se většinou používají materiály jako jsou lněná nebo bavlněná lana.³¹

Drhání (makramé) má svůj původ na Středním východě. Slovo makramé pochází z původního tureckého slova „magramq“ (v překladu „ručník s třásněmi“), pravděpodobně je toto jméno ještě odvozeno z arabského slova „migramah“, které označuje dekorativní třásně nebo pletenou šňůru, cop. Do Evropy makramé přišlo ze Středního východu s muslimi přes Španělsko, a poté i do celého světa.³²

³⁰ROSS, Charlie Bradley. What is knitting? A brief history of knitting and its uses. *The-sustainable-fashion-collective.com*: [online]. 2017, 4. 5. 2017 [cit. 2023-05-19]. Dostupné z: <https://www.the-sustainable-fashion-collective.com/2017/05/04/knitting-brief-history-knitting-uses>

³¹ O makramé. *Dreamy.be* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-05-19]. Dostupné z: <https://www.dreamy.be/dreamy-4/makrame-dekorace/>

³² BRITAIN, Judy. *Velká obrazová encyklopedie ručních prací*. Praha: Cesty, 1997. ISBN: 80-7181-086-x.

3 SOUČASNÍ UMĚLCI A DESIGNÉŘI ZABÝVAJÍCÍ SE TECHNIKOU HÁČKOVÁNÍ

3.1 Móda

V posledních letech zaznamenala technika háčkování obrovský rozmach a získala si nové fanoušky a příznivce v uměleckém a designovém světě. Tato kapitola se zaměřuje na několik současných umělců a designérů, kteří se věnují právě háčkování a vytvářejí díla plná inovace, kreativity a jedinečnosti.

3.1.1 Missoni

Značku Missoni založili Rosita a Ottavio Missoni v roce 1953, zaměřovali se převážně na pletené a háčkové oděvy. Svou první kolekci představili a prodali v roce 1958. V ranných 80. letech přidali ke svému sortimentu i pánskou kolekci a domácí dekorace. V roce 1998 jejich značku převzala jejich dcera Angela Missoni, jejich vnučka Margherita je modelkou a designérkou pro jejich značku. Pro Missoni jsou typický stylem který zahrnuje spoustu barev a vzorů, často se vyznačuje klikatými vzory ve stylu chevron a je zakořeněn v pleteninách v kombinaci s háčkováním.³³

Obrázek 16 Designéřské oblečení od značky Missoni

³³ KATHRYN. Designer Crochet: Missoni. *crochetconcupiscence.com* [online]. Crochet Concupiscence, ©2022 [cit. 2022-10-18]. Dostupné z: <https://www.crochetconcupiscence.com/designer-crochet-missoni-2/>

3.1.2 Johan Ku

Fashion designér narozený v Taipei v roce 1979. Svou kariéru začal jako grafický designér. Jeho studio bylo založeno v roce 2005 poté, co dokončil magisterské studium v oboru fashion and textile. Kolekce “Emotional Sculpture” vyhrála v prosinci roku 2009 v New Yorku cenu Gen Art’s Design Vision Avant Garde, když stále ještě studoval magisterský kurz na vysoké škole Central Saint Martins.³⁴ Inspirace této kolekce spočívá v konceptu “jemné skulptury”. Johan využívá své zručnosti v pletení a háčkování k tvorbě designů s skulpturovanou siluetou, vedle toho je to také experimentální kolekce, která boří limity v měřítkách.³⁵

Obrázek 17 Model z kolekce Emotional Sculpture od Johana Ku

3.1.3 Lily Yeung

Modelka Lily Yeung v období covidové karantény, kdy všichni museli být izolovaní doma, našla zálibu v ručních pracích a to zejména v háčkování. Tenhle meditativní koníček později přerostl ve velký projekt, kdy Yeung experimentovala s ručně háčkovánými oděvními

³⁴ NOT JUST A LABEL. Johan Ku. *Notjustalabel.com* [online]. [cit. 2023-02-14]. Dostupné z: <https://www.notjustalabel.com/johan-ku>

³⁵ NOT JUST A LABEL. *Notjustalabel.com: Emotional Sculpture* [online]. [cit. 2023-02-14]. Dostupné z: <https://www.notjustalabel.com/collection/johanku/emotional-sculpture>

produkty a začala sdílet své práce na jejím instagramu, kde se jí velmi rychle rozrostla obrovská komunita. To jí inspirovalo k vytvoření první kolekce limitovaných kousků.³⁶

"Háčkovala jsem většinu svého života a vrátila jsem se k tomu v minulém roce během pandemie, protože je to pro mě velmi meditativní prostředek. Utěšovalo mě, když jsem se cítila nejistá."

Lili Yeung pro *Vogue*

Obrázek 18 Háčkováná móda od Lili Yeung

3.1.4 Lulu Kaalund

Kaalund je designérka zaměřená na ruční techniku háčkování v módě, která působí v Dánsku v Copenhagenu. Jedním z jejích prvních projektů byly háčkové dečky které tvořila pro děti kamarádek (například pro modelku Emmu Rosenzweig nebo pro umělkyni Tal R.). Po sklizení velkého úspěchu mezi blízkými byla motivována pokračovat v tvorbě touto ruční technikou dál. Kaalund tvoří současně jak umělecká díla a závěsné háčkové gobelíny tak unikátní svetry, tuniky a šaty. Svá díla tvoří náhodně bez plánu, jak by měly vypadat, nechává se vézt přízí.³⁷

"Někdy svetr skončí jako závěs na stěnu."

Lulu Kaalund pro *Wallpaper**

³⁶ ALLAIRE, Christian. *This Indigenous Model Launched a Hand-Crochet Knitwear Line*. ©2021 *Vogue.com* [online]., [2021-08-24]. Dostupné z: <https://www.vogue.com/article/lily-yeung-crochet-knitwear-line>

³⁷ MACALISTER-SMITH, Tilly. *The Danish chef-turned-crochet designer you need to know*. ©2021 *Wallpaper.com* [online]. [cit. 2021-02-03]. Dostupné z: <https://www.wallpaper.com/fashion/crochet-designer-lulu-kaaland>

Obrázek 19 Lulu Kaalund a její nástěnné háčkované koberce

Její tvorba se dostala do Copenhagen V1 Gallery, kde představila svou sólo výstavu na konci roku 2021. Podle ředitelky této galerie Kaalund tvoří jemnou a silně originální práce které vibrují mezi malbou a sovkpturou, ať už jsou zachycené na stěně, ležící na zemi nebo omotané kolem těla. Kaalund byla také oslovena několika dánskými módními značkami. Háčkovala klobouky a jedny unikátní šaty z recyklované příze pro značku Ganni na jejich podzim/zima 2020 módní přehlídce, svetry pro značku Soulland, módní kousky pro avantgardní designérku Anne Sofie Madsen, ale také vytvořila kapsulovou kolekci háčkovaného plážového oblečení v kolaboraci s Sian Swimwear na jaře 2021.³⁸

3.1.5 **Matty Bowan**

Matty Bowan je britský fashion designér, který vystudoval Central Saint Martins a současně působí v Yorkshiru. Jeho kolekce jaro/léto 2022 “Hypercraft” se prezentuje jako z domečku pro panenky ze 70. let, také kolekci prezentuje audiovizuálně než na módním mole. Tento koncept prezentace vyplynul z covidového lockdownu, nejprve to bylo nutné, poté mu tento způsob sedl v tvoření. Myšlenka kolekce vyplývá ze siluety a struktury mezi těmito zdmi domečku pro panenky, které postupně maximalizoval. Modely jsou ironicky pohodlné, je to jako mít místnost kolem těla a jsou relativně nositelné. Některé hmotné siluety jsou tvořené ruční technikou háčkování. Matty konstruoval jeho tvary kolem obrovským krinolín, vrstvil

³⁸ MACALISTER-SMITH, Tilly. *The Danish chef-turned-crochet designer you need to know* [online]. Wallpaper*, ©2021 [2021-02-03]. Dostupné z: <https://www.wallpaper.com/fashion/crochet-designer-lulu-kaaland>

je vintage látkami ze 70. let, látky jsou potisknuty osobními rodinnými fotografiemi z minulého století a hračkami, se kterými si on sám hrával.³⁹

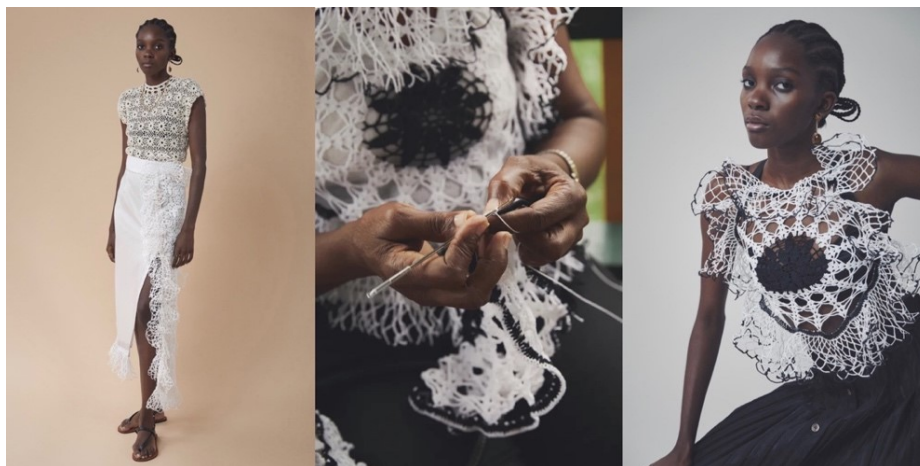

Obrázek 20 Kolekce HYPERCRAFT jaro/léto 2022, Matty Bovan, London Fashion Week

3.1.6 Háčkováná móda v kolekcích dalších známých designérů

S háčkováním, jakožto jedním z hlavních trendů roku 2022, se můžeme setkat v mnoha kolekcích známých módních designérů a módních domů. Jako příklad můžeme uvést kolekci Podzim 2022 Ready-to-wear od Nellie Partow, kde se objevuje háčkový kabátek s ladící šálou. Dále se háčkování objevuje v kolekci Jaro 2022 Ready-to-wear značky Chloé od Gabriely Hearst, kde jako příklad můžeme uvést dlouhé bílé šaty, ručně háčkované, z vlny a patchworkového saténu doplněny o ručně háčkovanou tašku z recyklovaného kašmíru. Kolekce značky Diotima Léto 2021 od designérky Rachel Scott jsou zaměřené na tradiční techniku háčkování, hlavně jsou tvořené tradičním jamajským háčkováním ze škrobené bavlny.

³⁹ MADSEN, Anders Christian. London Fashion Week: 5 Things To Know About Matty Bovan's "Hypercraft" SS22 Collection. *Vogue.co.uk: BRITISH VOGUE*[online]. London, 2021, 18. 9. 2021 [cit. 2023-05-18]. Dostupné z: <https://www.vogue.co.uk/news/gallery/matty-bovan-ss22-5-things>

Obrázek 21 Kolekce Diotima od Rachel Scott tvořená tradičním jamajským ručním háčkováním

3.2 Umění

Umění je vždycky bylo prostředkem pro vyjádření kreativity a emocí. Technika háčkování se stala inspirací pro mnoho talentovaných umělců, kteří se rozhodli tuto tradiční techniku proměnit v něco inovativního. V této kapitole se budeme zabývat několika umělci, kteří používají háčkování jako prostředek pro vytváření uměleckých děl plných barev, textur a překvapivých konceptů.

3.2.1 Agata Oleksiak

Agata Oleksiak, přezdívaná pod pseudonymem “Crocheted Olek” nebo zjednodušeně “Olek”, je sochařka, performance a pouliční umělkyně pocházející z Polska, sídlící v New York City. Je vizuální umělkyně s velice unikátním vyjádřením a jazykem. Její práce je pravidelně umístěovaná na veřejných místech, prozkoumává sexualitu, feministické ideály a evoluci komunikace skrze barvy, konceptuální zkoumání a pečlivé detaily. Jako aktivní podpůrce ženských práv, sexuální rovnocennosti a svobody vyjádření, využila širokou přitažlivost své práce k projevování solidarity s těmi, které potlačují represivní zákony na celém světě. Olek popsala svou práci jako nikdy nekončící háčkovanou cestu, příkrášlenou emocemi, vzpomínkami, zkušenostmi, myšlenkami a postřehy.⁴⁰

⁴⁰ J. Hook Crochet: Crochet Art. *Jhookcrochet* [online]. 03/06/2021 [cit. 2023-01-06]. Dostupné z: <https://jhookcrochet.eu/2021/03/06/crochet-art>

Obrázek 22 Veřejné pouliční háčkové umění od Agaty Oleksiak

3.2.2 Gabriele Meyer

Gabriele Meyer je umělkyně zabývající se ruční technikou háčkování, při tvorbě využívá hyperbolických vlastností a její znalosti z matematiky k háčkování svých uměleckých děl. V její tvorbě můžeme vidět určité typy matematických konceptů, které nebyly modelovány v žádné jiné formě háčkování. Pro tuhle unikátní techniku je i speciální pojmenování – hyperbolické háčkování. Meyerová tvoří umělecké předměty ve formě stínidel, řas, květin a dalších organických tvarů. Inspiruje se křivkami a povrchy, které prezentují jak přírodu tak obor jejího studia. V její tvorbě se objevují hry světla a stínů, které přispívají k již tak poutavým tvarům a dodávají její tvorbě další rozměr.⁴¹

⁴¹ JOEKEN. Reggie Crochet Art. In: *J. Hook Crochet* [online]. ©2021 [cit. 2021-06-03]. Dostupné z: <https://jhookcrochet.eu/2021/03/06/crochet-art>

Obrázek 23 Hyperbolické skulptury od Gabriele Meyer

3.2.3 Joana Vasconcelos

Joana Vasconcelos je vizuální umělkyně tvořící rozsáhlé instalace specifické pro dané místo. Za období dlouhé skoro tři dekády vytvořila veřejné umělecké práce v třiceti pěti zemích a přes pět set výstav. Tématem i rozsahem vykazují díla Vasconcelosové neohroženost, neboť svými monumentálními instalacemi dovedně okupuje veřejný prostor. Často používá předměty spojené s domácností a řemeslem, včetně domácích spotřebičů, a používá tradičně ženské materiály, jako jsou látky a háčkování, které komentuje z feministické perspektivy. S ironií a humorem tvoří mosty mezi domácím prostředím a veřejným prostorem, zpochybňování postavení žen, naší konzumní společnosti a kolektivní identity.

Vystavovala na Benátském bienále zastupující Portugalsko v letech 2005 a 2013, v Pinault Collection/Palazzo Grassi v roce 2011 a ve Versailles v roce 2012 jako první a dosud vystavovaná žena. Tato výstava byla ve Francii nejnavštěvovanější za posledních 50 let a přilákala přes 1,6 milionu návštěvníků. V roce 2018 byla Vasconcelos předmětem velké retrospektivy v Guggenheim Bilbao, I'M YOUR MIRROR byla jednou z nejnavštěvovanějších výstav na světě a umístila se na 4. místě na každoročních výstavách „Top 10“ současného umění v časopisu Art Newspaper.⁴²

⁴² Richard Taittinger Gallery: Joana Vasconcelos. *Richardtaittinger* [online]. © 2023 Richard Taittinger Gallery [cit. 2023-01-06]. Dostupné z: <https://richardtaittinger.com/artist/joana-vasconcelos/>

Obrázek 24 Prostorová háčkováná tvorba Joany Vasconcelos

3.2.4 Johanna Schweizer

Johanna Schweizer technikou háčkování pronikavě a barevnými polymerovými nitěmi vytváří rozmanitou řadu postav, které otevřeně odhalují svou sexualitu. Někdy bizarní až démonické postavy jsou inspirovány světem mytologie a připomínají dávno zapomenuté kultovní rituály. Často se opakujícím motivem jsou výhrůžné lebky háčkové lesklými kovovými nitěmi. Všechna tvorba této umělkyně působí jako kompozice bez vnitřních struktur a lákají tak pozorovatele k pohledu do prázdného středu. Johanna tímto způsobem konfrontuje diváky s tématy jako je sexualita, moc, dominance, život a smrt. Háčkováním přispívá svou osobně zabarvenou výpovědí do soudobé diskuze.⁴³

Obrázek 25 Ukázky háčkové tvorby Johanny Schweizer

⁴³ Art Aurea: Johanna Schweizer. *Artaurea* [online]. [cit. 2023-01-06]. Dostupné z: <https://artaurea.com/profiles/schweizer-johanna/>

3.2.5 Toshiko Horiuchi MacAdam

Japonská textilní umělkyně žijící v Kanadě, známá pro tvorbu velkoprostorových “textilních hřišť” pro děti vyrobené ze zářivě jasných barev háčkovací technikou. Její práce je většinou popisována jako interaktivní textilní prostředí. Inspiraci k tvorbě těchto “háčkovaných hřišť” bere z observace Tokia, kde je malý výskyt parků a hřišť pro děti a kde dlouhou dobu žila, vadilo jí, že to mělo negativní efekt na děti. Začala tedy navrhovat háčkované struktury, které vlastnoručně tvořila. Tyhle instalace, háčkované z nylonu, jsou pak sestaveny týmem lidí na konkrétním určeném místě. Její struktury jsou designované pro děti aby měly místo k riskování a prozkoumávání prostředí a k podpoření rozvoji jejich fantazie.⁴⁴

Obrázek 26 Ručně háčkované hřiště od Toshiko Horiuchi MacAdam

3.2.6 Vanessa Barragão

Portugalská sciartistka buduje svou celou kariéru na tvorbě ze zbytkových materiálů odhozených masovým textilním průmyslem. Užíváním háčku na háčkování a materiálů, které najde na podlahách v textilních továrnách vytváří živě vypadající korálové mořské krajiny, z nichž každá je složitým ztvárněním jednoho z nezanitelnějších ekosystémů na Zemi. Tímto způsobem práce doufá, že zájem o problematiku udržitelnosti v textilním průmyslu a jeho katastrofální dopady na prostředí korálových útesů stoupne. Ale nejsou to pouze recyklované materiály, co tvoří její práci unikátní. Při výrobě se snaží být co

⁴⁴ J. Hook Crochet: Crochet Art. *Jhookcrochet* [online]. 03/06/2021 [cit. 2023-01-06]. Dostupné z: <https://jhookcrochet.eu/2021/03/06/crochet-art>

nejšetrnější k životnímu prostředí, k tomu používá při tvorbě svých děl různé ruční techniky, jako je ruční háčkování, vyšívání, plstění apod.⁴⁵

Obrázek 27 Vanessa Barragão a její tvorba korálových háčkových útesů

⁴⁵ Polyfield Magazine: Creators - Vanessa Barragão. *Arthescience* [online]. ©2015 - 2022 [cit. 2023-01-06]. Dostupné z: <https://arthescience.com/magazine/2019/03/01/creators-vanessa-barragao/>

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 HÁČKOVÁNÍ SPOJENÉ S TĚLESNOU NEDOKONALOSTÍ

Praktická část bakalářské práce je úzce spojena s teoretickou částí. Už při výběru tématu bylo jasno, že se bakalářská práce bude zabývat jinou oděvní technikou než šitím, tohle představovalo zkoušku zručnosti, učení se novým technikám a zkoumání. Háčkování, jakožto tradiční ruční technika, která se před pár lety stala velikým trendem i mezi mladší generací lidí, představovala něco nového, zajímavého. Tato ruční technika dovoluje experimentovat jak s materiály, tak objemy, které jsou nedílnou součástí bakalářské kolekce.

Celkově praktická část bakalářské práce i kolekce má poukázat, že standardy krásy, které jsou dané společností, jsou toxické a to zejména u ženského pohlaví. Tyto standardy krásy nás provází životy již od nepaměti, mění se s trendy, dnes již rychleji než v dřívějších dobách. V tomto století s rozšířením sociálních sítí se bavíme dokonce o sezónních obměnách těchto trendů.

Tato bakalářská práce má poukázat na to, že každé tělo je dokonalé svou nedokonalostí, že není nutné se hnát za měnícími se trendy za každou cenu a že je v pořádku nebýt tzv. "ideálem", ale je důležité, aby se žena dokázala přijmout taková, jaká je i bez kosmetických úprav a hnaní se za standardy krásy.

4.1 Vnímání tělesných ideálů krásy v průběhu historie i současnosti

Vnímání ideálů krásy je propojeno napříč praktickou částí bakalářské práce. Snaží se propojit partie lidských těl s hotovenou kolekcí do různých objemných tvarů, které tyto části mají zobrazovat. Historie standardů krásy má jednotlivě popsat, jak se v jejím průběhu tyto ideály měnily, proto jsou nestálé a mohou být považovány za toxické.

První symboly existence "ideálu" ženy můžeme datovat do zhruba 20 000 let před naším letopočtem. Za tyto symboly můžeme určit tzv. venuše, keramické sošky ze starší doby kamenné. Postavičky žen měly velká ňadra a mohutné boky, které především symbolizovali plodnost a schopnost rodit děti, tímto způsobem si měly zajistit pokračování rodu. Krása tehdy tedy záležela na velkém a zdravém těle.

Když opomeneme výrazné líčení, ideální ženská postava byla definována štíhlou postavou, úzkými rameny a symetrickou tváří. Bohatší ženy z vyšších vrstev měly vykazovat světlejší zlatavou pletí ukazující, že jsou natolik bohaté, že nemusí manuálně pracovat venku na slunci ale většinu svého času tráví doma.

Až do 20. století čínské ženy kladly veliký důraz na velikost svých nohou. Ideálem bylo mít opravdu drobné nohy, to představovalo jakýsi erotický symbol, kvůli kterému byli Číňané schopni zajít dost daleko. Od toho se odvíjelo mrzačení děvčat od raného věku drastickými procedurami, docházelo na lámání a poté ovazování nohou pro zastavení jejich růstu. Tzv. "lotosové nohy" symbolizovaly dobrý ekonomický stav rodiny tím, že ženy nedokázaly normálně chodit a tím tedy vykonávat běžnou práci.

V renesanci se ideál tělesné krásy opět navrácí k bujarým, plným tvarům. Tímto trendem se navrátilo původní myšlení, které vnímalo krásu ženy spojenou s plodností a mateřstvím. Ideální žena měla kulaté břicho, široké boky a velké poprsí. Stále byla obdivována velmi světlá pleť, symbolizující dobrý ekonomický stav ženy, která nemusí manuálně pracovat venku.⁴⁶

Pro tohle období jsou charakteristické korzety. Ideál krásy se vyznačoval útlým, korzetem stáhnutým pasem. Tímto způsobem se zvýraznily křivky boků a poprsí, v tom stále přetrvává jakási myšlenka dobré plodnosti a mateřství. Postupem času století začínaly mít ženy obavy o své zdraví kvůli přílišné hubenosti, která byla spojována s nemocí.

Dvacáté století z pohledu vnímání ideálu ženy bylo přelomové. Postupně nastává masová spotřeba a sezónní obměny, kterým se stává obětí jak móda, tak změny v tělesných standardech krásy. Do první světové války bylo kladení na krásu výhradně pro vysoce postavené ženy. V této době byl kladen důraz na štíhlou linii, vysokou postavu a větší poprsí a boky. Poté s nástupem masových médií dochází k demokratizaci ideálů a trendy mohly sestoupit k nižším vrstvám. 20. léta se vyznačovala štíhlou postavou, ale již v jiném slova smyslu. Tzv. styl *flapper girl*, charakteristický štíhlou, chlapeckou postavou s menším poprsím se stal symbolem konce nošení korzetů. 30. a 40. léta 20. století se opět trochu navrácí k vnímání krásy ve zdůrazněných bocích a především prsou. 50. léta byla hlavně ovlivněna Hollywoodem, v tomto desetiletí se prosadily proporce 90-60-90, jejímž symbolem se stává herečka Marilyn Monroe. V 60. letech opět nastává veliký přelom v pohledu na tělesný ideál. Tady nasává žádoucí přílišná hubenost, nově se tímto rozvíjí modelingový průmysl. Symbolem tohoto trendu se stává modelka Leslie Hornby Armstrong, známá také jako Twiggy, která je považována za první supermodelku se svou výškou 172 centimetrů a váhou 44 kilogramů. 60 léta byla érou vyhublosti, po tomto vzoru se drželo mnoho žen, které držely nejrůznější diety, aby se přiblížily k tomuto nezdravému ideálu

⁴⁶ OMORFIA: IDEÁL KRÁSY V PRŮBĚHU HISTORIE. *Omorfia.care* [online]. Praha, 2023, 08. 11. 2019 [cit. 2023-05-16]. Dostupné z: <https://omorfia.care/cs/blog/ideal-krasy-v-prubehu-historie-n15>

krásky. 70. léta se stále nesla v duchu nezdravé vyhublosti, tady do dosahovalo až extrémů, kdy ženy braly různé prášky na hubnutí, které byly zdraví velice škodlivé. V 80. letech se prosadil ideál svalnatého, vysportovaného těla. V polovině 80. let trend ovládl opět velká ňadra, ale se zachovaným požadavkem svalnaté štíhlosti. V těchto letech se také začínají rozšiřovat různé kosmetické zákroky a plastické operace, které ženy, aby dosáhly svého ideálu, s oblibou využívaly. Od této doby obliba estetických zákroků masivně roste. 90. léta opět nastavují obrat, kde se trendy ideálem stává tzv. *heroin chic*. Ženy představující tento styl byly extrémně hubené s bledou pletí a kruhy pod očima.

S rozvojem internetu a sociálních sítí se také urychluje šíření různorodých trendů. 21. století můžeme považovat za období různorodosti, ale také extrémů, od vyhublých postav až po extrémní plus-size. S přílivem vlny informací o kráse a zdravém životním stylu si žena, jakožto konzument, utváří vlastní styl.⁴⁷ Je ale velice obtížné, hlavně pro duševní zdraví jít s neustále měnícími se trendy, které jsou mnohdy až nereálné. V současnosti také nastupuje nové hnutí, tzv. *body positivity*, které v posledních letech dostalo velkou pozornost. Prvotní myšlenka tohoto hnutí je, že má podporovat přijetí všech těl bez ohledu na jejich velikost, tvar, barvu pleti, pohlaví a fyzické schopnosti. Lidé zastávající tento trend se méně zaměřují na fyzický vzhled a více na celkové zdraví lidského těla.⁴⁸

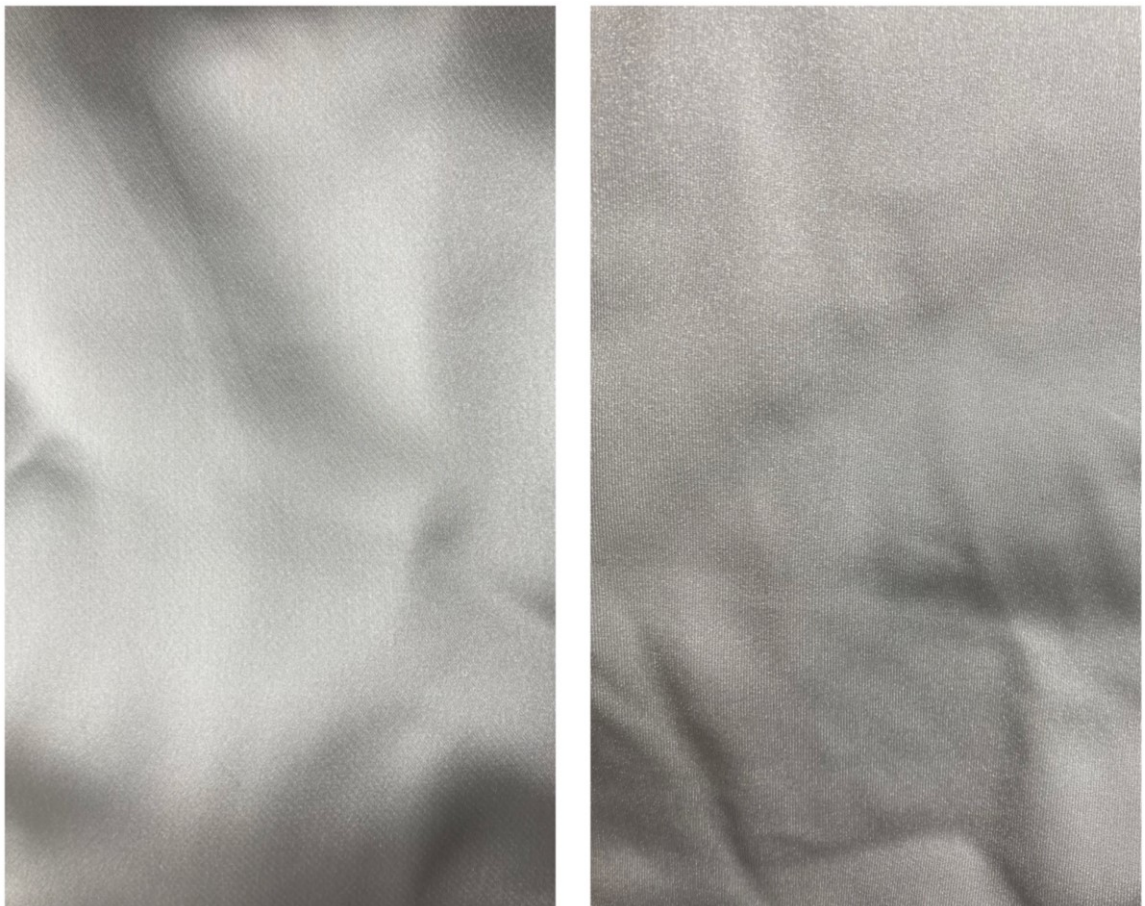
⁴⁷ KLUSÁKOVÁ, Aneta. *PROMĚNY IDEÁLU ŽENSKÉ KRÁSY A JEJICH SDĚLOVÁNÍ V KULTUŘE*. Olomouc, 2015. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Vedoucí práce Doc. PhDr. Peter Valček, PhD.

⁴⁸PALUMBO, Jennifer. The Body Positive Movement Encourages Inclusion, Not Obesity. *Forbes.com: Forbes* [online]. 2022, 12. 5. 2022 [cit. 2023-05-17]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/sites/jenniferpalumbo/2022/05/12/how-the-body-positive-movement-doesnt-encourage-obesity-but-inclusion/?sh=3e475a621737>

5 MATERIÁLY

5.1 Šité spodní oděvy

Pro tvorbu bakalářské kolekce byl vybrány čistě bílé textilní materiály s jemným leskem, které mají evokovat určitou čistotu, krásu, ženskost, k háčkovaným skulpturám bylo potřeba dodat něco kontrastního. U upnutých oděvních kousků (top s vysokým stojáčkem, mini sukně a punčochy u modelu 2, top s kuklou u modelu 4 a ponožky s dlouhou špičkou u modelu 5) kromě lesku bylo potřeba u materiálu využít i výrazné pružnosti. Pro tyto kousky byla tedy zvolena bílá plavkovina z 19% elastanu a 81% polyamidu, která umožnila dostatečnou pružnost přiléhavých oděvních kousků. Druhý textilní materiál, byl využit na další oděvní šité kousky, je syntetický satén ze 100% polyamidu. Ten zaručil jemný lesk, příjemný omak a skvělou splývavost, která byla u těchto kousků vyhledávána. Tento materiál je použit u šatů modelu 1, sukně modelu 3 a u kraťasů modelu 5.

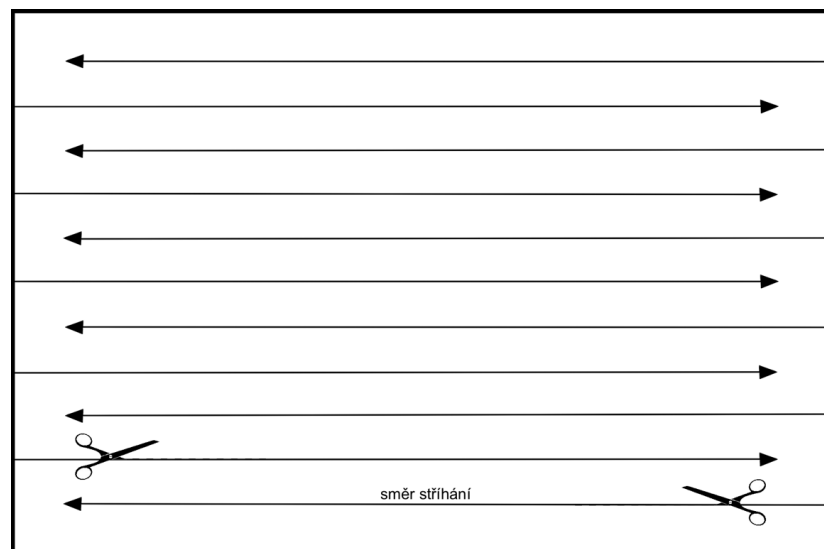

Obrázek 28 Materiály spodních šitých oděvů

5.2 Háčované svrchní oděvy

Hlavními komponenty této kolekce jsou svrchní háčované oděvní skulptury. Kolekce má hledat ekonomičtější a environmentálně přijatelnější cestu tvorby, bylo tedy rozhodnuto recyklovat bavlněné, úpletové prostěradla ze second hand obchodů nebo od blízkých a přátel, kteří byli ochotni poskytnou starší, nevyužívané ložní prádlo. Zásadní bylo, aby prostěradla byla ze 100% bavlny, bez příměsí syntetických materiálů, a aby byla úpletová, což mělo zaručit určitou pružnost a pozdější možnost barvení modelů.

Zpracování prostěradel na příze, ze kterých se dalo háčkovat, spočívalo v jejich rozstříhání/rozřezání na zhruba 10 centimetrů široké pruhy a v kuse, 1 prostěradlo = 1 klubko příze. Ruční stříhání prostěradel probíhalo tak, že první zásadní věcí bylo odstříhnout pružnou gumu která zakončovala kraje prostěradel. Tím, že prostěradla nebyla přímo v obdélníkovém tvaru ale kopírovala tvar matrace, prvně se stříhaly vnější okraje prostěradel podél kolem dokola, než se dostaly na tvar obdélníku. Poté stříhání postupovalo tak, že se stříhaly pruhy po delší straně prostěradla a vždy před koncem kraje (zhruba taky 10 centimetrů) byly pruhy opět stříhány po délce prostěradla, ale v opačném směru a takto opakovaně až do konce.

Obrázek 29 Struktura ručního stříhání příze z prostěradla

Druhá varianta byla nařezání prostěradel na navenčeném obnitkovacím stroji se zabudovaným odřezáváním. Tahle varianta byla o něco rychlejší a méně fyzicky náročná než ruční stříhání. Tady postup probíhal trochu jinak, prvním krokem bylo ale opět odřezání pružné gumy. Nařezávání probíhalo stále v zatočeném směru podél kraje prostěradla. Kdyby

bylo nařezané prostěradlo rozloženo, bude vypadat trochu jako zatočená hlemýždí ulita. Takto probíhal postup řezání od jednoho rohu prostěradla až do jeho středu.

Obrázek 30 Nařezané prostěradla
na klubka příze

Další háčkované oděvní komponenty jsou spíše oděvními doplňky aby byla zachována myšlenka zabývající se technikou háčkování. Na ty byly využity špagetové příze nebo-li tzv. *t-shirt yarn*, čistě bílé barvy, které kontrastují oděvními skulpturám stejně, jako šité oděvní části kolekce.

5.3 Proces barvení modelů

Proces barvení objemných skulptur probíhal dvěma způsoby. Prvním způsobem bylo barvení rozpustnou kávou. Káva se uvařila ve větším množství několika litrů vody. Háčkované skulptury byly dány do vany kvůli svým nadměrným velikostem, aby se neponičily a nezašpinily okolní předměty a prostředí. Poté byly modely postupně a rovnoměrně polívány uvařeným kávovým odvarem. Zprvu, když byly modely stále mokré, nebylo obarvení výrazné. Výraznou barevnost modely chytily až po uschnutí, rozložené venku na slunci. Schnutí každého modelu bylo časově rozdílné, ale v průměru samovolné schnutí modelů trvalo jeden a půl týdne. Druhý způsob barvení bylo naložení modelů do horké barevné lázně. Ve vaně se rozpustilo textilní barvivo, ale v odlišném poměru s vodou než bylo psáno na návodu použití. Roztok se udělal více řidký, aby modely nechytili až příliš

tmavý odstín barvy. Poté se do lázně rovnoměrně model celý položil. Každý model byl naložený v lázni odlišnou časovou dobu, záleželo, jak moc tmavý byl model potřeba. Poté se model z lázně vytáhl a rozložil se ven na slunce a vzduch, aby mohl uschnout.

Obrázek 31 Proces barvení a schnutí háčkových objektů

6 MOODBOARD A BAREVNOST

Moodboard je pojat ve spojení háčkovací techniky s tvary lidských těl. Má evokovat určitým způsobem ironii k nahlížení na lidská těla jako na krásné objekty. Nálada je zde trochu až pesimistická. Je zde snaha poukázat na to, jak jsou standardy krásy toxické, už jen pro to, že většina z nich jsou až nedosažitelné. Tímto, řekněme až negativním zobrazením, má celková bakalářská kolekce snahu šířit počáteční myšlenku body positivity hnutí, že každé tělo by mělo být přijímané bez ohledu na tvar i barvu a mělo by se spíše brát v potaz fyzické a duševní zdraví.

Obrázek 32 Moodboard

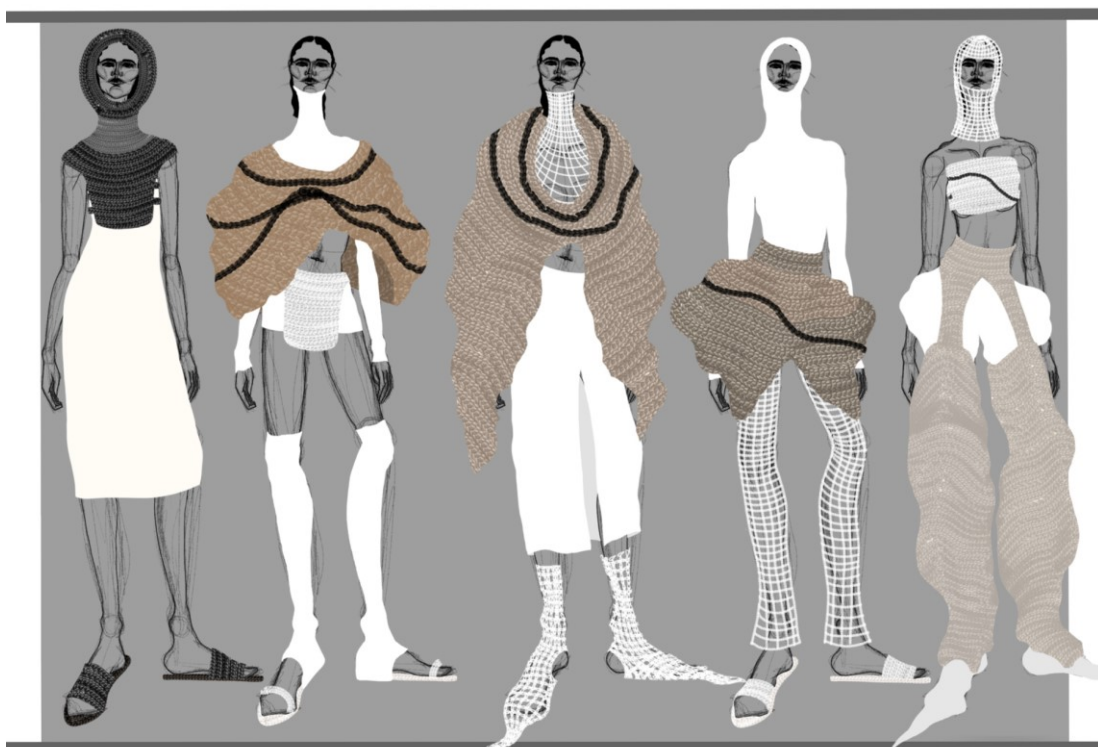
Barevnost kolekce byla ze začátku trochu nejasná. Rozhodování se, zda kolekce bude oddána agresivně křičícím barvám nebo se bude držet zemitých tónů byla náročná otázka. Zprvu bylo rozhodnuto, že se spíše bude přiklánět k první variantě s výraznými a barevnými odstíny, ale v průběhu tvorby kolekce to bylo přehodnocené, a byla vytvořena barvami, jako jsou odstíny hnědé, bílá a černá doplněná občasně o tmavě šedou, které si sami sobě dostatečně kontrastují. To celkově vyřešilo otázku, jak vytvořit něco výrazného ale stále pracovat s barvami, které nejlépe vystihují celé téma této bakalářské práce.

Obrázek 33 Barevnice

7 KOLEKCE A JEJÍ PROCES TVORBY

V kolekci bylo pracováno s objemnou siluetou, která vychází postupně z jednotlivých částí lidského těla obecně. Snaží se abstraktně jednotlivé partie maximalizovat a tím je hodně zvýraznit. Proto byla také vybrána ruční technika háčkování, která dovozovala svou formou tvořit nadměrné objemy a zároveň držela předem daný určený tvar, kterého bylo potřeba dosáhnout. V průběhu práce se siluety postupně měnily, rovnou v procesu navrhování byla snaha přemýšlet nad tím, jakým směrem a jakým háčkovacím stehem se budou modely tvořit, aby jejich zhotovení bylo reálné. Každý model této kolekce má snahu poukazovat na to, že naše těla nemusí být “dokonalá” dle daných ideálů, ale že již krásné jsou i přes všechny nedokonalosti.

Obrázek 34 Kresebné návrhy kolekce

7.1 Model 1

Tento model vznikl jako první, už jen pro to, že je objemově nejmenší. Tvorba modelu prošla několika variantami, než bylo docíleno správného a požadovaného tvaru.

Model je chronologicky v řadě umístěn jako první, hlavně pro to, že je inspirovaný tvarem hlavy, jakožto nejvýše posazené části na lidském těle. Tato skulptura se jako jediná odlišuje

od zbylých čtyř svou barevností, má vyjadřovat to, že jak své tělo vnímáme, je pouze v našich hlavách. Odtud vznikají a pocházejí všechny emoce, myšlenky a vnímání. Je to na nás, jak si svou hlavu nastavíme, aby vnímala svou vlastní tělesnou schránku. Právě v hlavě také vznikají pod tlakem zvenčí naše veškeré pochybnosti o nás samotných a to, jak sebe máme rádi či ne.

Model hlava, neboli jeho háčkovaná veliká část, je složená ze tří sháčkovaných částí. První část (kukla) je háčkovaná z recyklované, černé příze pevným krátkým sloupkem do tvaru velké kuličky. Nejprve se nabíralo, než kukla dosáhla chtěné a dostatečné velikosti. Poté se přestalo nabírat, dva řádky byly háčkované bez nabírání či ubírání a až poté se začalo ubírat, aby kukla rýsovala tvar hlavy a zůstal tam pouze otvor na obličej. Samotná kukla je propojená s háčkovaným límcem a živůtkem. Tyto části jsou již háčkované dvojité nahazovaným dlouhým sloupkem. Živůtek, háčkovaný z černé špagetové příze, jakožto druhá část, je složený z předního a zadního dílu, které jsou velikostně totožné a jsou spojené čtyřmi krátkými, háčkovanými popruhy, poté se přední díl propojuje v oblasti klíčních kostí a zadní díl v oblasti lopatek do kulatého límce z tmavě šedé špagetové příze, který je třetí částí, plně zakrývá celý dekolt a spojuje živůtek a kuklu.

Další součástí tohoto modelu jsou jednoduché šaty do A z lesklého, bílého saténu. I přes to, že to není vidno, šaty drží na špagetová ramínka. Šaty jsou šité klasickým strojovým přímým stehem. Jsou rozděleny na 1 přední díl a 2 díly zadní lichoběžníkového tvaru, to odpovídá, že se na šatech vyskytují dva boční švy a jeden středový zadní šev, ve kterém je ve vrchní části v oblasti lopatek 15-ti centimetrový rozparek pro snadnější oblékání, který se zapíná na háček a očko. Boční švové záložky šatů jsou přežehlené do zadních dílů a jsou zapraveny obnitkovacím stehem. Dolního okraje šatů dvakrát zahnuté a prošité přímým strojovým stehem. Vrchní okraj je také dvakrát zahnutý a prošitý, ale tak, že tvoří tunílek pro provlečení pružné gumy.

Model je už pouze doplněný o háčkovaný pár pantoflí z černé špagetové příze, aby doplňoval barevně celý model.

Obrázek 35 Model 1

kolekce: CROCHET BODY

designér: Alexandra Vlková

model: č. 1

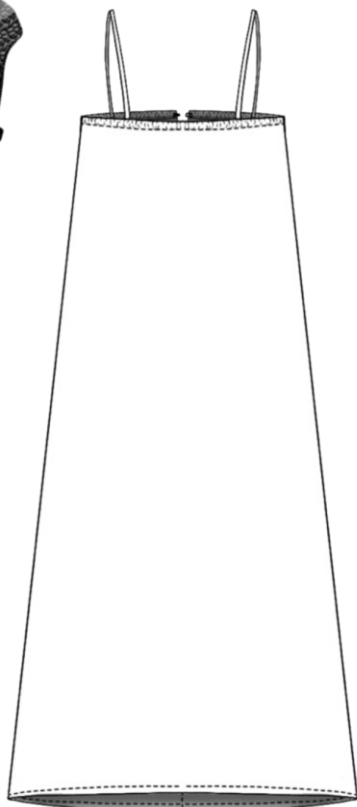
- část těla: hlava

- háčkový objekt - balaklava

- háčkové pantofle

- saténové šaty áčkového střihu

materiály: recyklovaná úpletová příze (100% bavlna), špagetová žerzejová příze (100% bavlna), syntetický satém (100% polyamid)

Obrázek 36 Technický náčrt modelu 1

7.2 Model 2

Druhý model je inspirovaný oblastí ramen. Model může evokovat ideál krásy počátku 80. let, kdy byla velká ramena součástí ideální, vysportované postavy, která byla tehdejším trendem. Tento model byl tvořen na vícero pokusů, než byla docílena taková forma, jaká byla chtěna. Původně byl model zamýšlený tak, že měl ztvárňovat záda, ale přehodnocení, že na ramena, jakožto oblast těla, je poukazováno více skrze vnímání tělesné schránky. Takže přes několik odpáraných verzí modelu se forma modelu dostala do tvaru, který nejvíc koresponduje s celkovou kolekcí.

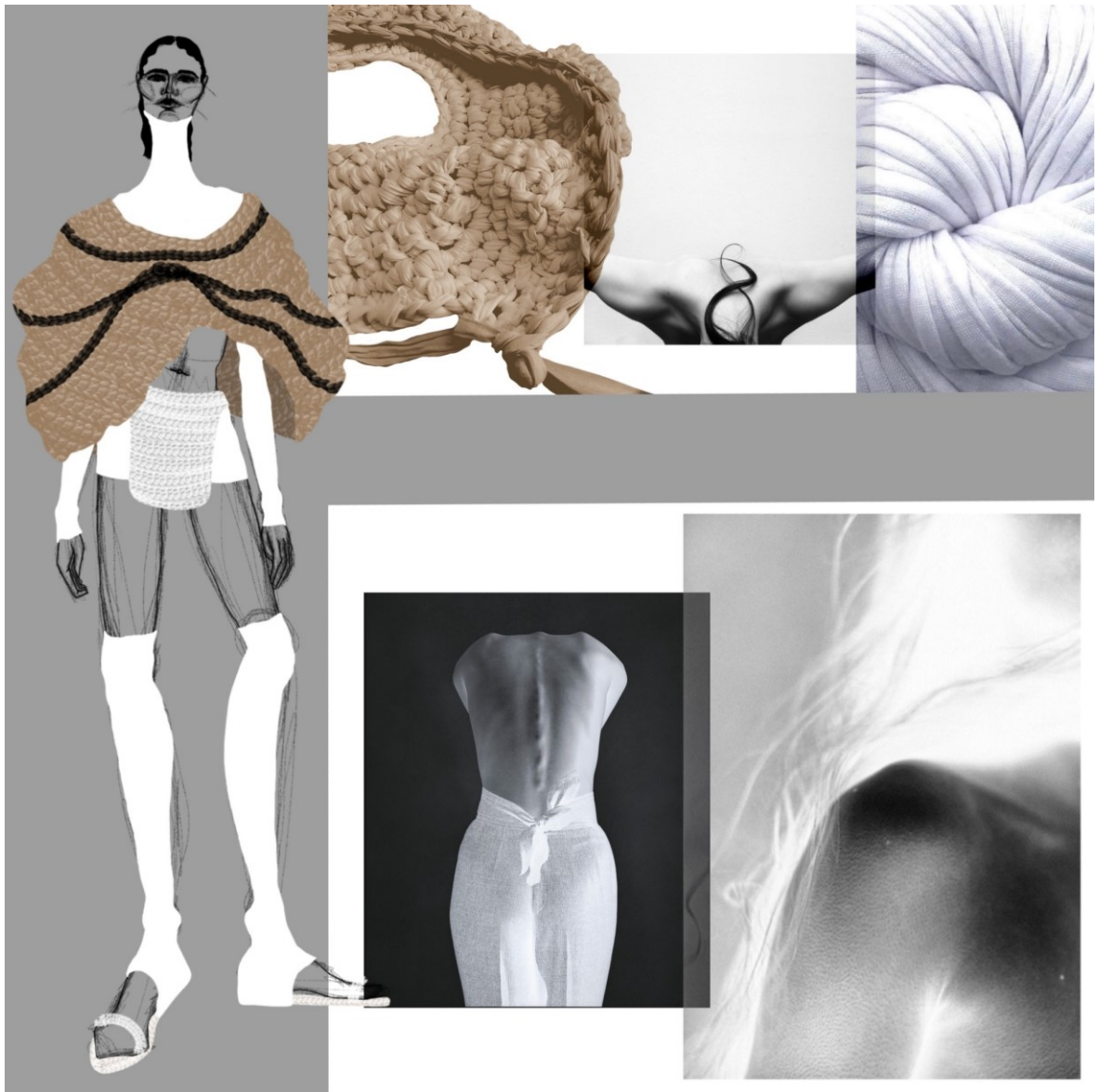
Tento model je složený z vícero částí oděvů. Z háčkované oděvní skulptury představující část těla, krátký top s dlouhými rukávy a vysokým stojáčkem, z mini sukně, punčoch vysokých nad kolena s otevřenou špičkou, z háčkované bederní roušky a bílých pantoflí.

Háčkovaný objekt je hlavní částí modelu. Je tvořena pevným krátkým sloupkem do kruhového tvaru. Postupně náhodným nabíráním a ubíráním sloupek vznikaly objemové tvary na modelu. Tento model se může přirovnat ke krátkému ponču, které zakrývá pouze ramena a záda. Když byl model doháčkovaný, přišel čas na obarvení modelu. Tím, že model je háčkován z různě barevných, recyklovaných prostěradel a bylo potřeba dosáhnout jednodušší, hnědé barevnosti, byla zvolena kombinace procesů barvení modelu. Těmito procesy vznikl světle hnědý odstín. Po obarvení a uschnutí modelu byly přiháčkovány řetízkovým háčkovacím stehem nerovnoměrně rozložené čáry, které mají podtrhnout určitou barevnou chronologii v kolekci a vytvořit agresivnější kontrast.

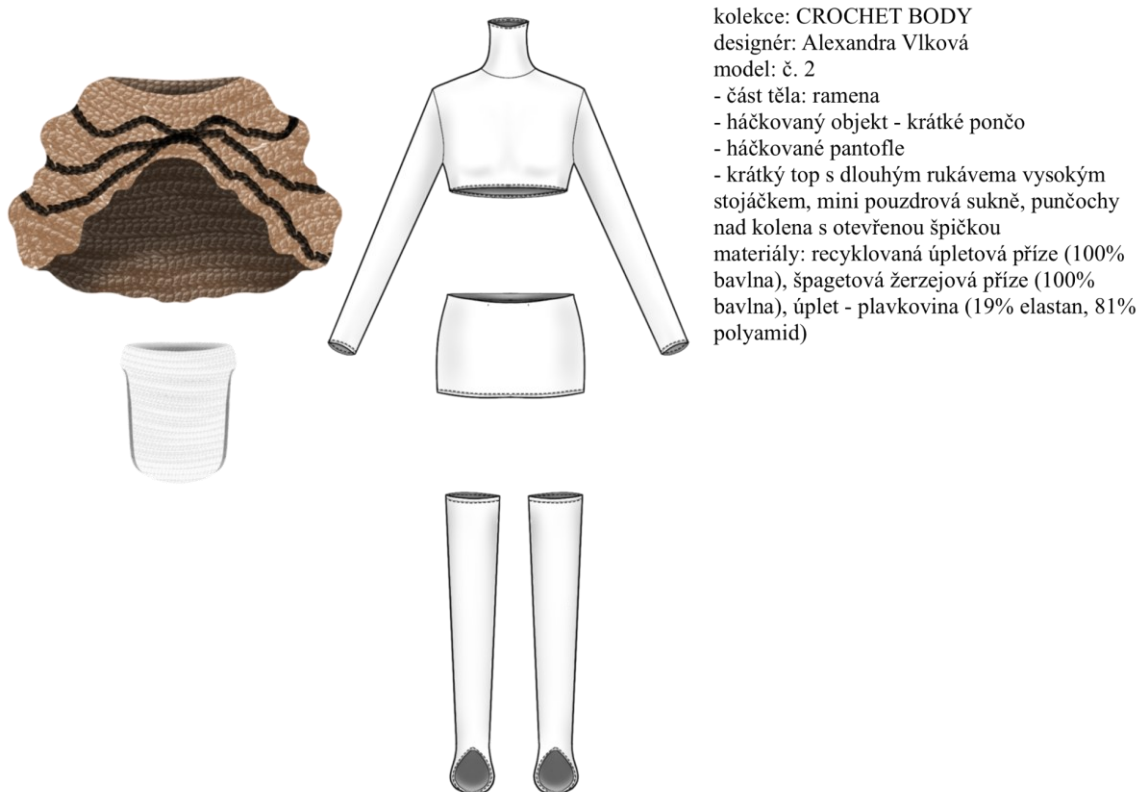
Další oděvní částí je krátký top s dlouhými rukávy a s vysokým stojáčkem z bílé plavkoviny. U střihu této části bylo už ze začátku jasné, jak má vypadat, aby kontrastoval s háčkovanou skulpturou už jen svou formou obtahující těsně torzo, ruce i krk. Stejně, jako střih kontrastuje s háčkovanou skulpturou, tak i barevnost topu, u toho byla zvolena čistě křičící bílá barva s jemným leskem. Materiál, který byl vybrán, je plavkovina z 19% elastanu a 81% polyamidu, která zaručila elasticitu i lesk, který byl potřeba. Top je klasického úzkého střihu se stojáčkem, dva boční švy a ramenní švy jsou šité klasickým strojovým přímým stehem, stejně jako spodní rukávový šev a středový šev stojáčku, ve kterém je všité skryté zdrhovadlo. Boční švové záložky jsou zapraveny obnitkovacím strojovým stehem a jsou přežehlény do zadních dílů. Top je v spodním okraji a v dolním okraji rukávů zapravený dvojitým zahnutím a prošitý na coverlocku.

Dalším komponentem tohoto modelu je krátká, boková mini sukně, též z pružné plavkoviny. Sukně má klasický střih pouzdrové sukně, je rozdělena na přední díl a zadní díl, který je se dvěma pasovými záševky. Vrchní okraj sukně je zapravený podsádkou ze stejného materiálu, jako je šitá sukně. Dolní okraj je zapravený dvojitým zahnutím a prošitý na coverlocku.

Poslední šitou částí tohoto modelu jsou vysoké punčochy s otevřenou špičkou, též z bílé plavkoviny pro snadné oblékání. Jsou vysoké nad kolena, dole končí v polovině chodidla tak, že obepínají ve spodní části pouze patu. Každá punčocha je rozdělena na dva díly (přední a zadní díl), v zadní díl je vytvarovaný tak, aby se dal vytvarovat v oblasti paty do jejího tvaru. Vrchní i spodní okraje punčoch jsou dvakrát zahnuté a prošité na coverlocku.

Obrázek 37 Model 2

kolekce: CROCHET BODY
 designér: Alexandra Vlková
 model: č. 2
 - část těla: ramena
 - háčkový objekt - krátké pončo
 - háčkové pantofle
 - krátký top s dlouhým rukávem vysokým stojáčkem, mini pouzdrová sukně, punčochy nad kolena s otevřenou špičkou
 materiály: recyklovaná úpletová příze (100% bavlna), špagetová žerzejová příze (100% bavlna), úplet - plavkovina (19% elastan, 81% polyamid)

Obrázek 38 Technický nákres modelu 2

7.3 Model 3

Třetí model je objemově největší a zprvu se zdálo, že bude také nejsložitější ve zpracování. Proto bylo také překvapující, že tento model zabral hodinově nejméně času ze všech uháčkovaných modelů. Inspirace pro třetí model vychází z rukou. Ruce jsou nástrojem pro veškeré naše fungování ve všedním životě. Proto je také háčkována skulptura maximalizována do nejvíce extrémního objemu. U rukou, jakožto jedné z nejpoužívanějších částí těla, které jsou denně zatěžovány nejrůznějšími manuálními pracemi, je také vyžadováno, hlavně u ženského pohlaví, aby zůstaly krásné a upravené, což je v některých případech velice stresující věc. Proto jsou také ztvárněny jako mohutný objekt, který má poukázat na to, že naše ruce jsou různé; svalnaté, hubené, oplácené, ale vždy jsou krásné.

Model se skládá ze tří částí: háčkována skulptura připomínající dlouhé pončo, rovné saténové sukně dlouhé pod kolena a háčkových ponožek s prodlouženou špičkou a otevřenou patou.

Proces tvorby skulptury probíhal následovně: na tuhle část padlo zhruba deset klubek (=10 ložních prostěradel), háčkována je převážně dvojitě nahazovaným dvojitým sloupkem aby

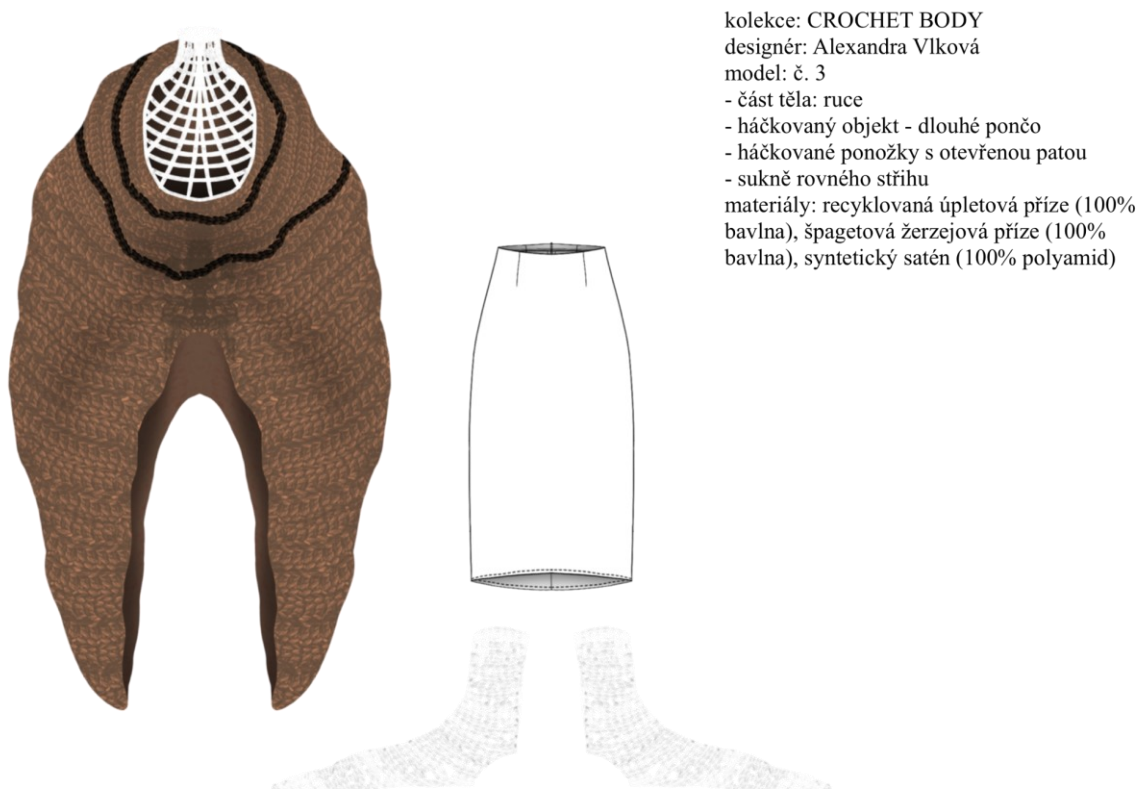
rychleji nabývalo objemu, zprvu v kruhovém směru, když vznikl dostatečně veliký kruhový límec, začaly se háčkovat už oddělené části, řekněme že takové rukávy. Postupným nabíráním ale i ubíráním sloupků vznikala taková struktura, která odpovídala kresebnému návrhu. Nakonec se okraje modelu obháčkovaly pevným krátkým sloupkem, aby se zacelily nerovnosti. Samotný model po doháčkování mohl vážit takových 10-15 kilogramů. Doháčkovaný model byl poté barven, protože bylo potřeba ucelit jeho barevnost. Model je barvený dvěma technikami: v horké lázni s rozpuštěnou barvou na textil a poté rozpustnou kávou. Schnutí modelu byl zdoluhavý proces asi na týden a půl, protože háčkovaná objemná skulptura nasákla hodně vodou, ve které se barvila. Zprvu ho nebylo možné dát do sušičky kvůli jeho nadměrné váze po barvení (to mohla háčkovaná skulptura vážit zhruba 20 kilogramů). Po částečném usušení, kdy model vážil o něco méně, se model přesušil už v sušičce. Po vysušení, stejně jak u předchozího modelu, byly na model přiháčkovány řetízkovým háčkovacím stehem černé čáry, které mají evokovat pokračování barevné chronologie v kolekci. Finálně bylo ke skulptuře přiháčkován límec/rolák z bílé, žerzejové špagetové příze, háčkovaný třikrát, někdy i čtyřikrát nahazovaným dlouhým sloupkem, aby se vytvořila síť s velkými otvory, který částečně zakrývá dekolt.

Další součástí modelu je saténová rovná sukně. Sukně je klasického rovného střihu rozdělena na tři díly; jeden přední díl a dva zadní díly se čtyřmi pasovými záševky, dva v předním díle a po jednom na každém zadním díle. Mezi zadními díly je ve vrchní části skryté zdrhovadlo ve švu. Ve spodní části ve švu v zadních dílech je rozparek pro možnost chůze v sukni. Sukně je šitá klasickým přímým strojovým stehem v bočních i v zadním díle. Pasový vrchní okraj sukně je zapravený podsádkou ze stejného materiálu. Dolní okraj je zapravený dvojitým zahnutím švové záložky a prošitý přímým strojovým stehem. Boční švové záložky jsou obnitkované na overlocku a přežehleny do zadních dílů.

Třetí částí modelu jsou háčkované ponožky s prodlouženou špičkou a otevřenou patou. Ponožky jsou vyrobené také z bílé, žerzejové špagetové příze, háčkované dvojitě nahazovaným dlouhým sloupkem, rýsující tvar chodidla.

Obrázek 39 Model 3

Obrázek 40 Technický nákres modelu 3

7.4 Model 4

Model čtvrtý je inspirovaný oblastí boků. Veliké boky mohou evokovat ideál krásy žen jak v pravěku, renesanci tak i současnosti. V historii byly obrazem mateřství a plodnosti, dneska jej můžeme spíše považovat už je za erotický prvek, mnohdy dosažený plastickými operacemi. U modelu byla snaha vytvoření objemu do šířky, vytvořily se až tokové bambulky, které evokují oblasti kyčlí a pozadí. Takle lidská část těla je jak už v průběhu historie, tak v dnešní době vnímána velice silně jakožto objekt jakého si ideálu. Přes všechny změny si oblast boků vytrpěla nejvíce pozornosti.

Tento model je složen ze čtyř částí, háčkové skulptury, která může být považována za sukni, přiléhavého topu s dlouhými rukávy a balaklavou, háčkovánými kalhoty a háčkovanou obuví/pantoflemi.

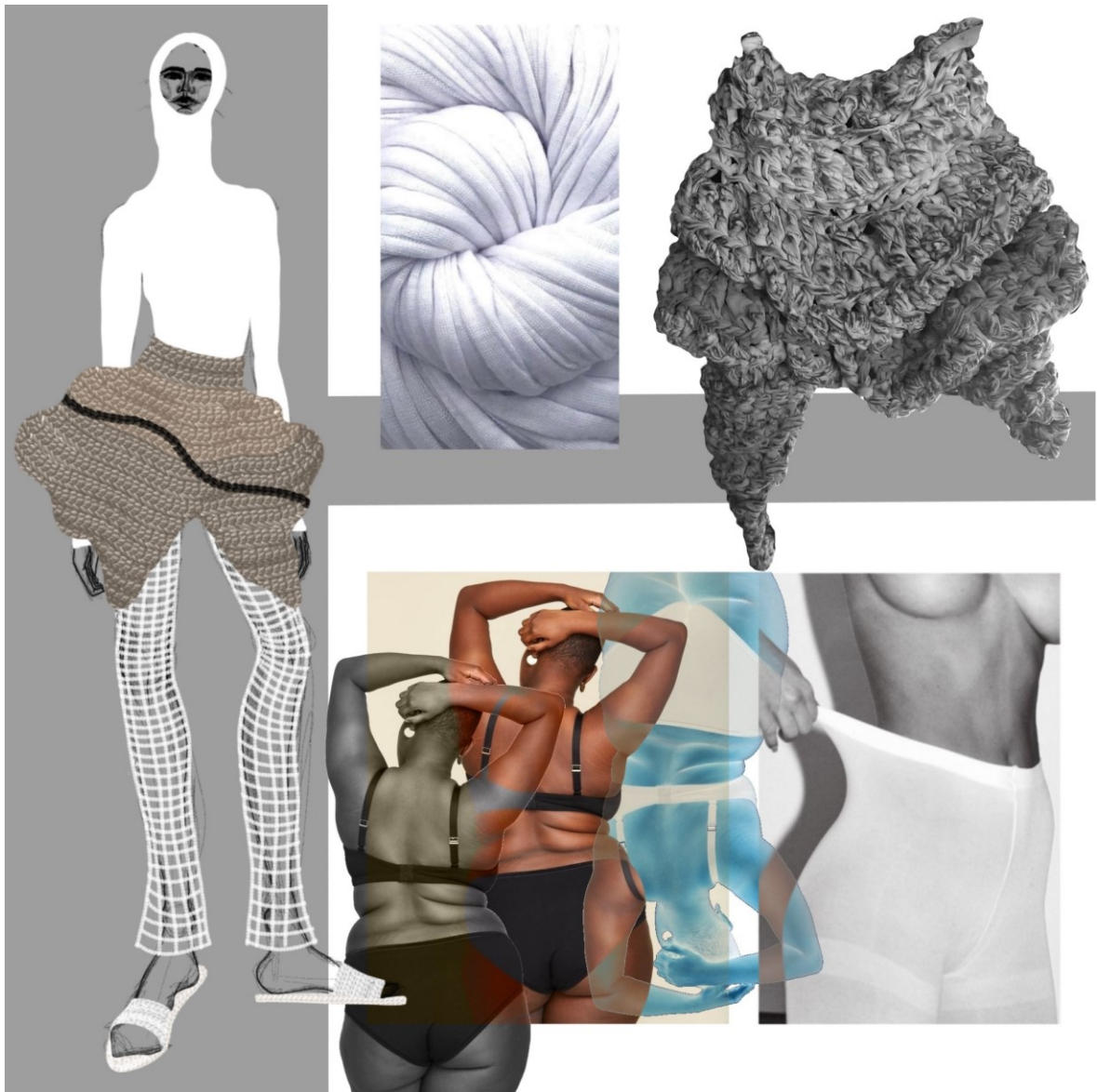
Skulptura byla háčkována několika druhy háčkovacích sloupků, základním pevným řetízem, krátkým pevným sloupkem a dvakrát nahazovaným dlouhým sloupkem. Háčkovala se od pasu dolů v kruhovém směru a postupným nabíráním a ubíráním vznikala objemná, bambulkovitá struktura sukně. Ve spodní části se sukně rozdělila do dvou částí,

keré tvoří zakončení, které vypadá jako dvě křídélka. Aby model držel takový tvar, který by vyžadoval, z vnitřní strany modelu jsou přiháčkované popruhy, které zaručují, že se model neprovesí.

Další součástí modelu je upnutý top s dlouhými rukávy a přišitou balaklavou, všechno dohromady tvoří jeden kus oděvu. Top je šitý z bílé úpletové plavkoviny z 19% elastanu a 81% polyamidu, aby byl dostatečně pružný a dal se snadno oblékat. V zadním dílu ve středovém švu balaklavy a stojáčku je všité skryté zdrhovadlo, aby se tam dala provléct hlava přes upnutý rolák. Boční, ramenní, spodní rukávové a středový šev kukly a stojáčku je šitý přímým strojovým stehem. Dolní okraj i rukávové dolní okraje jsou zapraveny dvojitým zahnutím a prošité na coverlocku.

Třetí částí modelu jsou háčkované upnuté kalhoty z bílé, žerzejové, špagetové příze. Kalhoty jsou háčkovány dvakrát a třikrát nahazovaným dlouhým sloupkem. Postup háčkování kalhot je následující: prvně se uháčkuje vrchní část v okolí pasu a boků kolem dokola a vzniká jakoby mini sukně, po určení středu se začne háčkovat volný základní řetízek, který má vyznačovat délku rozkroku. Ten, jak je dostatečně dlouhý, se přiháčkuje na opačný střed uháčkované sukně. Od této chvíle se začnou háčkovat postupně nohavice každá zvlášť podle velikosti obvodu nohy.

Poslední součástí modelu jsou háčkované bílé pantofle z korkové podrážky a žerzejové špagetové příze, která obháčkovává tvar podrážky.

Obrázek 41 Model 4

kolekce: CROCHET BODY

designér: Alexandra Vlková

model: č. 4

- část těla: boky

- háčkový objekt - sukně

- háčkové pantofle

- top s balaklavou a dlouhým rukávem

materiály: recyklovaná úpletová příze (100% bavlna), špagetová žerzejová příze (100% bavlna), úplet - plavkovina (19% elastan, 81% polyamid)

Obrázek 42 Technický nákres modelu 4

7.5 Model 5

Pátý model je inspirovaný lidskou částí těla noh. Nohy jsou stejně jako boky aktivně vnímány jako objekty krásy na lidském těle. V 90. letech, kdy nastoupil na scénu styl tzv. “heroine chick”, bylo pro ženy krásné mít úzké nohy a mezeru mezi stehny. Tento model se snaží ironicky evokovat svým objemem přesný opak štíhlých nohou. Proto je také ztvárněn jakožto estetický vnímaný prvek na těle. Svým objemem maximalizuje každou nohu zvlášť a tím vytváří takové objemné nohavice, které drží na podvazcích připevněné k pasové části.

Pátý model je složen z vícero částí, přesněji řečeno z pěti oděvních součástí: háčkové skulptury reprezentující oblast nohou, háčkové balaklavy, háčkové náprsenky/topu, šitých saténových kraťasů a bílých šitých ponožek z úpletové plavkoviny.

Objemná skulptura tohoto modelu je háčkována z recyklované příze z nařezaných ložních prostěradel různé barvenosti směrem od pasu dolů. Na tento model bylo spotřebováno deset klubek recyklované příze (1 klubko = jedno prostěradlo). Prvně byla uháčkována pasová část, za které poté maximalizované nohavice drží. Poté se postupně uháčkovaly podvazky, jak z přední tak zadní strany na každé noze, na které se poté háčkovaly už samotné objemné nohavice. Model je háčkový kombinací dvakrát nahazovaných dlouhých sloupků a krátkých pevných sloupků. Postupným nabíráním a ubíráním vznikala objemná nepravidelná struktura nohavic.

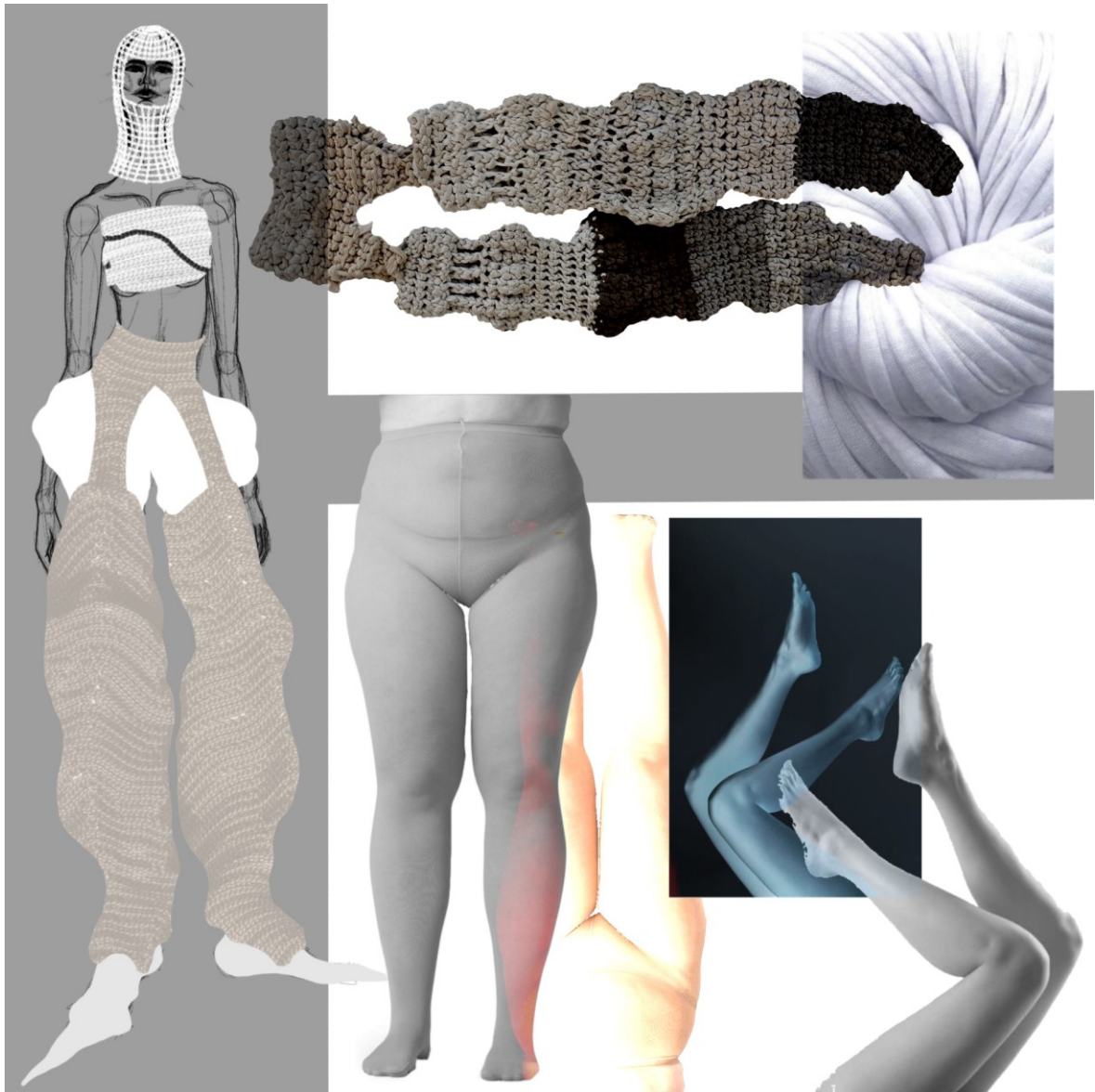
Další částí modelu je háčkována balaklava z bílé, žerzejové špagetové příze. Balaklava byla háčkována dvakrát nahazovaným dlouhým sloupkem podle tvaru hlavy.

Háčkováná náprsenka nebo-li top byla háčkována také z bílé, žerzejové špagetové příze dvakrát nahazovaným dlouhým sloupkem do tvaru obdélníku, který má zakrývat přední část torza. Obdélníková přední část je propojena dvěma pruhy vedoucí přes zadní část torza, aby top držel na místě. Na topu je poté přiháčkován černý pruh ze základního řetízkového háčkovacího stehu který doplňuje chronologii kontrastů v kolekci.

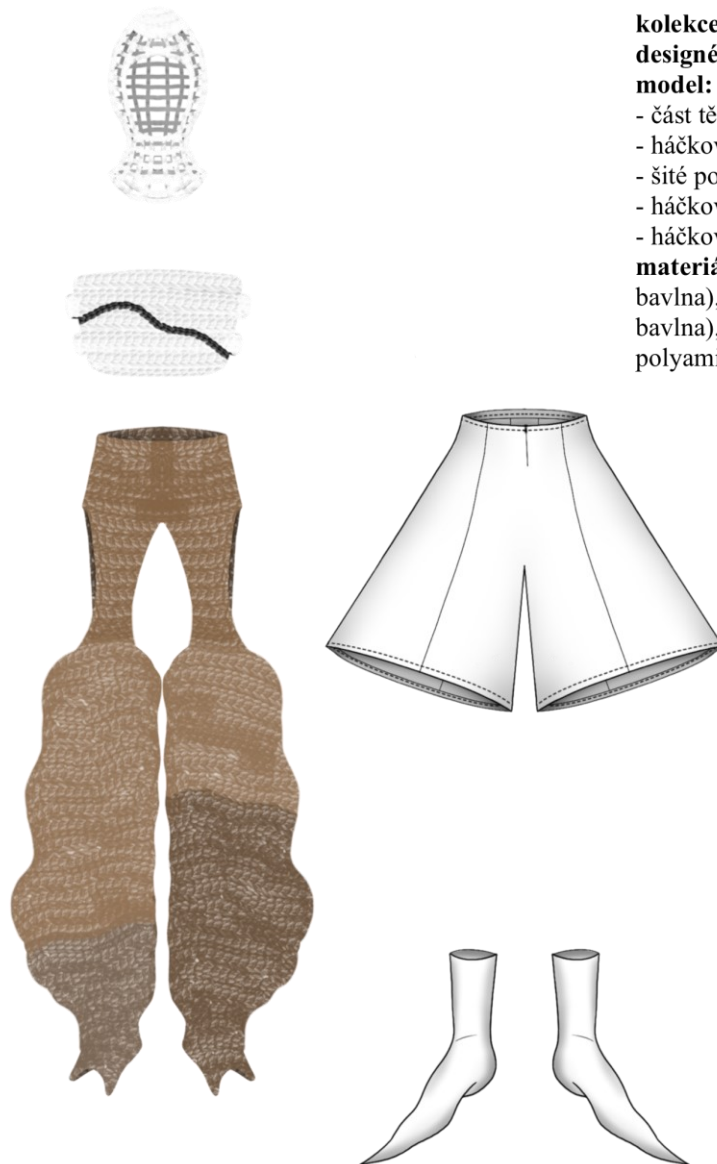
Další součástí jsou šité kraťasy ze syntetického saténu (100% polyamid), který podtrhuje kontrast struktur v modelech kolekce. Nohavice kraťasů jsou výrazně rozšířené, tvoří skoro až kalhotovou sukni, proto jsou kraťasy šité ze čtyř rozšířených dílů, dva přední a dva zadní, aby dokázaly tvořit hladkou a zároveň objemnou součást celkového modelu. V pasové části jsou kraťasy zapravené podsádkou a zapínají se na skryté zdrhovadlo ve středovém švu v předních dílech kraťasů. Dolní okraje jsou dvakrát zahnuté a prošité na stroj přímým stehem půl centimetru za okrajem. Boční a středové švy jsou šité klasickým strojovým přímým stehem. Vnitřní i boční švové záložky jsou přežehleny do zadních dílů a středové švové záložky jsou rozžehleny.

Poslední součástí modelu jsou šité ponožky s prodlouženou špičkou z pružné úpletové plavkoviny (z 19% elastanu a 81% polyamidu). Plavkovina zaručuje pružnost a jemný lesk materiálu, barva ponožek je čistě bílá. Ponožky jsou složeny každá ze dvou dílů, zadní díl je vytvarován do tvaru paty. Jsou šité klasickým přímým strojovým stehem a švové záložky

jsou v rubu přežehleny do zadních dílů. Vrchní okraj ponožek je dvakrát zahnutý a prošitý na coverlocku.

Obrázek 43 Model 5

kolekce: CROCHET BODY

designér: Alexandra Vlková

model: č. 5

- část těla: nohy
- háčkovaný objekt - nohavice na podvazcích
- šité ponožky
- háčkovaná balaklava
- háčkovaná náprsenka

materiály: recyklovaná úpletová příze (100% bavlna), špagetová žerzejová příze (100% bavlna), úplet - plavkovina (19% elastan, 81% polyamid), syntetický satén (100% polyamid)

Obrázek 44 Technický nákres modelu 5

7.6 Háčkovaná obuv

Prvně bylo potřeba vytvořit tvar podrážky pantoflí. Po vytvoření předlohy, která seděla správně na nohu, se podle ní vyřezaly podrážky z korkové desky. Na každou botu zvlášť byly potřeba vyřezat dvě korkové součásti, které se poté slepily k sobě, aby finální podrážka měla dostatečnou takovou šířku, aby korek při chůzi neprasknul. Po slepení dvou částí k sobě lepidlem a následném zaschnutí lepidla se začala podrážka obáčkovávat do daného tvaru boty. Jako materiál obuvi byla zvolena žerzejová špagetová příze, u jednoho páru černé barvy a u dalších dvou páru bílé barvy. Prvně se začal háčkovat základní řetízek, který měl být dlouhý jako obvod podrážky. Řetízek byl poté po obvodu připnut krejčovskými

špendlíky, aby se háčkový řetízek nepohnul. Poté se z jedné ploché strany podrážky začalo obháčkovávat postupným ubíráním a základním, pevným, řetízkovým, háčkovacím stehem do zatočeného tvaru, od krajů až po střed. Takový postup byl použit i u druhé ploché strany podrážky. Po obháčkování podrážky byl uháčkován dostatečně dlouhý a široký pruh, který na pantoflích slouží jako vrchní část/přezka, která zaručuje, aby noha s boty nevypadla. Ten byl následovně přiháčkován po stranách podrážky v oblasti, kde má chodilo nárt.

III. PROJEKTOVÁ ČÁST

8 FOTODOKUMENTACE

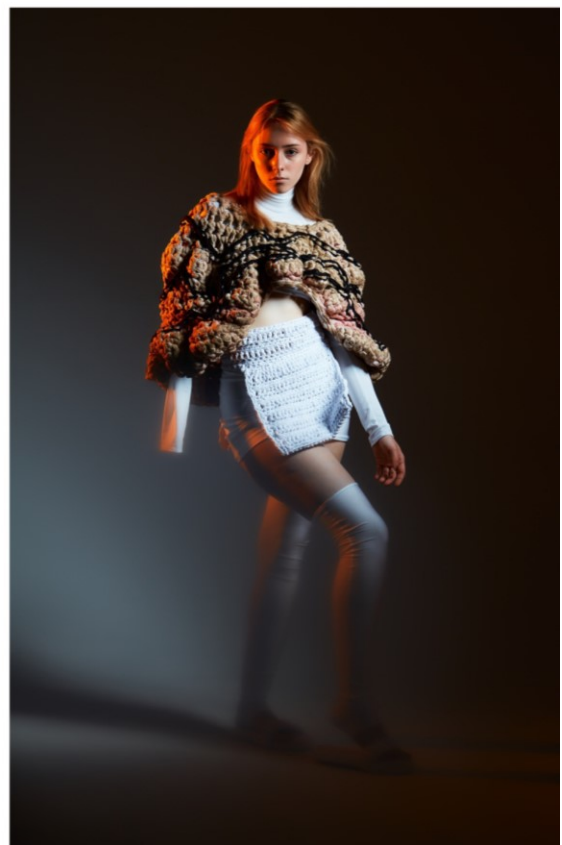
Foto: Vojtěch Plhák

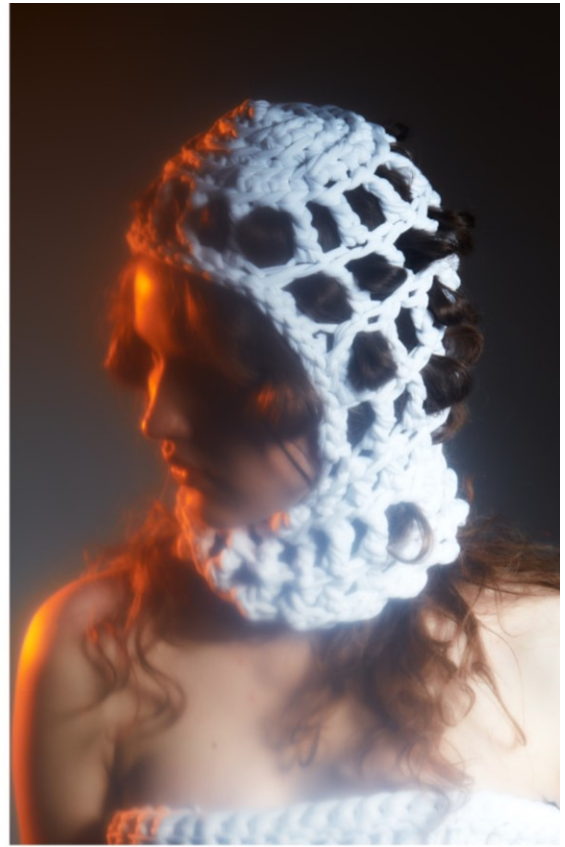

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývala tradiční technikou háčkování a jejím využitím v odívání. Cílem práce bylo mapovat historický vznik háčkování, jeho současné užití a druhy této techniky. Práce se rovněž zaměřovala na designéry a umělce, kteří se specializují na háčkované oděvní a umělecké objekty.

V teoretické části byl rozebrán historický vývoj háčkování od jeho počátků až po současnost. Dále byly představeny názvosloví, nástroje a techniky spojené s háčkováním. Byly popsány nejvyužívanější druhy háčkovacích technik, jako je filetové háčkování, tkané háčkování, tuniské háčkování, irská krajka, flanderská krajka a háčkování na vidlici. Porovnání háčkování s jinými ručními technikami, jako je pletení a drhání, doplnilo teoretickou část.

Druhá část bakalářské práce představila současné umělce a designéry, kteří se věnují háčkování v oblasti módy a umění. Byli zmíněni významní tvůrci, jako je Missoni, Johan Ku, Lily Yeung, Lulu Kaalund, Matty Bovan, Agata Oleksiak, Gabriele Meyer, Joana Vasconcelos, Johanna Schweizer, Toshiko Horiuchi MacAdam a Vanessa Barragão. Jejich práce představuje inspiraci pro další rozvoj háčkování jako módní a umělecké formy.

V praktické části práce byl využit koncept spojení háčkování s lidskou nedokonalostí a toxickými standardy krásy. Bylo zkoumáno vnímání tělesných ideálů krásy v průběhu historie i současnosti.

V rámci tvorby kolekce byly vytvořeny modely háčkovaných oděvních objektů, které kombinovaly tradiční techniku s moderní krejčovinou a současnými módními trendy. Proces tvorby byl podrobně popsán a zahrnoval i vytvoření háčkované obuvi.

Bakalářská práce poskytla ucelený pohled na tradici a techniku háčkování, představila současné umělce a designéry a ukázala praktické aplikování ruční techniky háčkování v odívání.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BRITAIN, Judy. *Velká obrazová encyklopedie ručních prací*. Praha: Cesty, 1997. ISBN: 80-7181-086-x.
- ČECHOVÁ, Alena L. a Anna HALÍKOVÁ. *Krajky, výšivky, stuhy, prýmký*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2004. Dějiny odívání. ISBN 80-7106-668-0.
- HOPE, Ruth a Emma BAXTER, VAN ZANDT, Eleanor, ed. *The Ultimate Sourcebook of Knitting and Crochet Stitches*. In: *The Ultimate Sourcebook of Knitting and Crochet Stitches: Over 900 great stitches detailed for needlecrafters of every level*. London: Collins & Brown Limited, 2003, s. 316. ISBN 1-84340-327-7.
- KLUSÁKOVÁ, Aneta. *PROMĚNY IDEÁLU ŽENSKÉ KRÁSY A JEJICH SDĚLOVÁNÍ V KULTUŘE*. Olomouc, 2015. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Vedoucí práce Doc. PhDr. Peter Valček, PhD.
- MATHIESON, Elisabeth Laird. *The Complete Book of Crochet*. New York: Meyer Press, 2015. ISBN 10: 1447401786
- SHRIMPSON, Sarah. *Modern Crochet Bible: Over 100 Contemporary Crochet Techniques and Stitches*[online]. Open Road Intergrated Meadia, 2019 [cit. 2023-05-19]. ISBN 9781446378793. Dostupné z: <https://www.scribd.com/read/509214115/Modern-Crochet-Bible-Over-100-Contemporary-Crochet-Techniques-and-Stitches#>
- TAYLOR, Rita. *Háčkování: 200 otázek a odpovědí : víme vše, co potřebujete znát, od základních ok po závěrečné úpravy*. V Praze: Metafora, 2011. ISBN: 9788073593070.

Další online zdroje

- A History of Crochet, Part 1. *Crochetqueen-royalramblings.blogspot.com: CROCHET QUEEN: ROYAL RAMBLINGS* [online]. 2013, 20. 8. 2013 [cit. 2023-05-17]. Dostupné z: <https://crochetqueen-royalramblings.blogspot.com/2013/08/the-history-of-crochet.html>
- ALLAIRE, Christian. *This Indigenous Model Launched a Hand-Crochet Knitwear Line*. ©2021 *Vogue.com* [online]., [2021-08-24]. Dostupné z: <https://www.vogue.com/article/lily-yeung-crochet-knitwear-line>
- Art Aurea: Johanna Schweizer. *Artaurea* [online]. [cit. 2023-01-06]. Dostupné z: <https://artaurea.com/profiles/schweizer-johanna/>
- CROCHET. *Wikipedia.com* [online]. 2023, 28. 8. 2022 [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: <https://en.wikipedia.org/wiki/Crochet>
- Filetové háčkování - technika 1.: Co je to filetové háčkování. *Rucniprace.cz: Ručí práce pro radost i potěšení* [online]. [cit. 2023-05-18]. Dostupné z: <https://www.rucniprace.cz/filetove-hackovani-technika-1.php>
- Flanderská krajka. Ruční práce pro radost i potěšení. *rucniprace.cz* [online]. [cit. 2023-05-19]. Dostupné z: <https://www.rucniprace.cz/flanderska-krajka.php>
- HENDRYCHOVÁ, Michala, *Základy háčkování – Dlouhý sloupek*. In: Michala Crochet [online]. ©2022. Dostupné z: http://michalacrochet.cz/skola_dlouhy_sloupek.php
- HENDRYCHOVÁ, Michala, *Základy háčkování – Krátký sloupek*. In: Michala Crochet [online]. ©2022. Dostupné z: http://michalacrochet.cz/skola_kratky_sloupek.php
- HENDRYCHOVÁ, Michala, *Základy háčkování – Polodlouhý sloupek*. In: Michala Crochet [online]. ©2022. Dostupné z: http://michalacrochet.cz/skola_polodlouhy_sloupek.php

- HENDRYCHOVÁ, Michala. *Základy háčkování – Řetízkové oko*. In: Michala Crochet [online]. ©2022. Dostupné z: http://michalacrochet.cz/skola_retizek.php
- HOLZMAN, Sara. *The Wearable Crochet Trend Will Be Everywhere This Summer* [online]. Marie Claire, © 2022 [2022-05-02]. Dostupné z: <https://www.marieclaire.com/fashion/crochet-trend/>
- HUTCHINSON, Elaine. Naalbinding: Origins and history. *Regia.org: Regia Anglorum* [online]. Regia Anglorum Publications 2022, 2023, 31. 3. 2003 [cit. 2023-05-19]. Dostupné z: <https://regia.org/research/life/naalbind.htm>
- J. Hook Crochet: Crochet Art. *Jhookcrochet* [online]. 03/06/2021 [cit. 2023-01-06]. Dostupné z: <https://jhookcrochet.eu/2021/03/06/crochet-art>
- J. Hook Crochet: Crochet Art. *Jhookcrochet* [online]. 03/06/2021 [cit. 2023-01-06]. Dostupné z: <https://jhookcrochet.eu/2021/03/06/crochet-art>
- JOEKEN. Reggie Crochet Art. In: *J. Hook Crochet* [online]. ©2021 [cit. 2021-06-03]. Dostupné z: <https://jhookcrochet.eu/2021/03/06/crochet-art>
- KATHRYN. Designer Crochet: Missoni. *crochetconcupiscence.com* [online]. Crochet Concupiscence, ©2022 [cit. 2022-10-18]. Dostupné z: <https://www.crochetconcupiscence.com/designer-crochet-missoni-2/>
- KING, Sandra. IRISH FIBRE CRAFTS: Absolutely Everything You Need To Know About Tunisian Crochet. *Irishfibrecrafters.com* [online]. Adrahan [cit. 2023-05-19]. Dostupné z: <https://www.irishfibrecrafters.com/news/2020/6/11/absolutely-everything-you-need-to-know-about-tunisian-crochet>
- LITTLEJOHN, Alysha. *Who Invented Crochet? The Interesting History Of Crochet*. littlejohnsyarn.com [online]. USA: Alysha Littlejohn, 2022, 26.1. 2022 [cit. 2022-10-26]. Dostupné z: <https://littlejohnsyarn.com/who-invented-crochet-the-interesting-history-of-crochet/>
- MACALISTER-SMITH, Tilly. *The Danish chef-turned-crochet designer you need to know*. ©2021 *Wallpaper.com* [online]. [cit. 2021-02-03]. Dostupné z: <https://www.wallpaper.com/fashion/crochet-designer-lulu-kaaland>
- MACALISTER-SMITH, Tilly. *The Danish chef-turned-crochet designer you need to know* [online]. Wallpaper*, ©2021 [2021-02-03]. Dostupné z: <https://www.wallpaper.com/fashion/crochet-designer-lulu-kaaland>
- MADSEN, Anders Christian. London Fashion Week: 5 Things To Know About Matty Bovan's "Hypercraft" SS22 Collection. *Vogue.co.uk: BRITISH VOGUE* [online]. London, 2021, 18. 9. 2021 [cit. 2023-05-18]. Dostupné z: <https://www.vogue.co.uk/news/gallery/matty-bovan-ss22-5-things>
- Martha Stewart: Everything You Need to Know About Tunisian Crochet, a Mix Between Crocheting and Knitting. *marthastewart.com* [online]. 2022, 14. 10. 2022 [cit. 2023-05-19]. Dostupné z: <https://www.marthastewart.com/1542183/tunisian-crochet-method-explained>
- NOT JUST A LABEL. Johan Ku. *Notjustalabel.com* [online]. [cit. 2023-02-14]. Dostupné z: <https://www.notjustalabel.com/johan-ku>
- NOT JUST A LABEL. *Notjustalabel.com: Emotional Sculpture* [online]. [cit. 2023-02-14]. Dostupné z: <https://www.notjustalabel.com/collection/johanku/emotional-sculpture>
- O makramé. *Dreamy.be* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-05-19]. Dostupné z: <https://www.dreamy.be/dreamy-4/makrame-dekorace/>
- OMORFIA: IDEÁL KRÁSY V PRŮBĚHU HISTORIE. *Omorfia.care* [online]. Praha, 2023, 08. 11. 2019 [cit. 2023-05-16]. Dostupné z: <https://omorfia.care/cs/blog/ideal-krasy-v-prubehu-historie-n15>

- PALUMBO, Jennifer. The Body Positive Movement Encourages Inclusion, Not Obesity. *Forbes.com: Forbes* [online]. 2022, 12. 5. 2022 [cit. 2023-05-17]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/sites/jenniferpalumbo/2022/05/12/how-the-body-positive-movement-doesnt-encourage-obesity-but-inclusion/?sh=3e475a621737>
- PIERRI, Nancy. *Crochet Fashion Is Officially Having Its Comeback* [online]. Elle Canada, ©2021 [2021-08-05]. Dostupné z: <https://www.ellecanada.com/fashion/trends/crochet-fashion-is-officially-having-its-comeback>
- PIKOTKY: Návod na háčkování pikotek. *ruční práce.cz: pro radost i potěšení* [online]. [cit. 2023-05-16]. Dostupné z: <https://www.rucniprace.cz/pikotky.php>
- Polyfield Magazine: Creators - Vanessa Barragão. *Arthescience* [online]. ©2015 - 2022 [cit. 2023-01-06]. Dostupné z: <https://arthescience.com/magazine/2019/03/01/creators-vanessa-barragao/>
- Richard Taittinger Gallery: Joana Vasconcelos. *Richardtaittinger* [online]. © 2023 Richard Taittinger Gallery [cit. 2023-01-06]. Dostupné z: <https://richardtaittinger.com/artist/joana-vasconcelos/>
- ROSS, Charlie Bradley. What is knitting? A brief history of knitting and its uses. *The-sustainable-fashion-collective.com*: [online]. 2017, 4. 5. 2017 [cit. 2023-05-19]. Dostupné z: <https://www.the-sustainable-fashion-collective.com/2017/05/04/knitting-brief-history-knitting-uses>
- SKARLANTOVÁ, Jana a Marie VECHOVÁ. *Textilní výtvarné techniky*. Plzeň: Fraus, 2005, 208 s. ISBN 80-7238-319-1.
- SOLOVAY, Amy. Guide to Crochet Terms and Abbreviations. *Thesprucecrafts.com* [online]. Dotdash Meredith, 2019, 26. 6. 2019 [cit. 2023-05-19]. Dostupné z: <https://www.thesprucecrafts.com/crochet-abbreviations-978358>
- Tkané háčkování: Co je to tkané háčkování?. *Rucniprace.cz: Ruční práce pro radost i potěšení*[online]. [cit. 2023-05-18]. Dostupné z: <https://www.rucniprace.cz/tkane-hackovani.php>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

př. n. l.	před naším letopočtem
apod.	a podobně
atd.	a tak dále
tzv.	takzvaně
tj.	to je
UK	United Kingdom
US	United States of America

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Vzorník háčkování z autorské sbírky z roku 1885	12
Obrázek 2 Sandálové ponožky, koptský steh, Egypt.....	13
Obrázek 3 Háčkování řetízkových ok.....	15
Obrázek 4 Háčkování krátkého sloupku	16
Obrázek 5 Háčkování polosloupku	16
Obrázek 6 Háčkování dlouhého sloupku	17
Obrázek 7 Háčkování pikotky	18
Obrázek 8 Háčkování pecičky	18
Obrázek 9 Druhy háčků k háčkování.....	19
Obrázek 10 Ukázky vzorníků techniky filetové háčkování.....	21
Obrázek 11 Ukázky vzorníků techniky tkané háčkování	22
Obrázek 12 Ukázky vzorníků tuniského háčkování	23
Obrázek 13 Ukázky háčkované irské krajky	24
Obrázek 14 Ukázky flanderské háčkované krajky	25
Obrázek 15 Ukázky techniky háčkování na vidlici	26
Obrázek 16 Designérské oblečení od značky Missoni	28
Obrázek 17 Model z kolekce Emotional Sculpture od Johana Ku	29
Obrázek 18 Háčkovaná móda od Lili Yeung.....	30
Obrázek 19 Lulu Kaalund a její nástěnné háčkované koberce	31
Obrázek 20 Kolekce HYPERCRAFT jaro/léto 2022, Matty Bovan, London Fashion Week	32
Obrázek 21 Kolekce Diotima od Rachel Scott tvořená tradičním jamajským ručním háčkováním.....	33
Obrázek 22 Veřejné pouliční háčkované umění od Agaty Oleksiak	34
Obrázek 23 Hyperbolické skulptury od Gabriele Meyer.....	35
Obrázek 24 Prostorová háčkovaná tvorba Joany Vasconcelos.....	36
Obrázek 25 Ukázky háčkované tvorby Johanny Schweizer	36
Obrázek 26 Ručně háčkované hřiště od Toshiko Horiuchi MacAdam	37
Obrázek 27 Vanessa Barragão a její tvorba korálových háčkovaných útesů	38
Obrázek 28 Materiály spodních šitých oděvů.....	43
Obrázek 29 Struktura ručního stříhání příze z prostěradla	44
Obrázek 30 Nařezané prostěradla na klubka příze	45
Obrázek 31 Proces barvení a schnutí háčkovaných objektů.....	46
Obrázek 32 Moodboard	47

Obrázek 33 Barevnice.....	48
Obrázek 34 Kresebné návrhy kolekce	49
Obrázek 35 Model 1	51
Obrázek 36 Technický nákres modelu 1.....	52
Obrázek 37 Model 2	54
Obrázek 38 Technický nákres modelu 2.....	55
Obrázek 39 Model 3	57
Obrázek 40 Technický nákres modelu 3.....	58
Obrázek 41 Model 4	60
Obrázek 42 Technický nákres modelu 4.....	61
Obrázek 43 Model 5	63
Obrázek 44 Technický nákres modelu 5.....	64

ZDROJE OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Vzorník háčkování z autorské sbírky z roku 1885

Zdroj: LITTLEJOHN, Alysha. Who invented crochet. The interesting history of crochet. *littlejohnsyarn.com* [online]. ©2023 [cit. 10.03.2023]. Dostupné z: <https://littlejohnsyarn.com/who-invented-crochet-the-interesting-history-of-crochet/>

Obrázek 2 Sandálové ponožky, koptský steh, Egypt

Zdroj: PONOŽKY A JEJICH HISTORIE. *ferdinand.cz* [online]. ©2023 [cit. 15.05.2023]. Dostupné z: <https://ferdinand.cz/en/blog/ponozky-a-jejich-historie>

Obrázek 3 Háčkování řetězkových ok

Zdroj: HOPE, Ruth a Emma BAXTER, VAN ZANDT, Eleanor, ed. The Ultimate Sourcebook of Knitting and Crochet Stitches. In: *The Ultimate Sourcebook of Knitting and Crochet Stitches: Over 900 great stitches detailed for needlecrafters of every level*. London: Collins & Brown Limited, 2003, s. 316. ISBN 1-84340-327-7.

Obrázek 4 Háčkování krátkého sloupku

Zdroj: HOPE, Ruth a Emma BAXTER, VAN ZANDT, Eleanor, ed. The Ultimate Sourcebook of Knitting and Crochet Stitches. In: *The Ultimate Sourcebook of Knitting and Crochet Stitches: Over 900 great stitches detailed for needlecrafters of every level*. London: Collins & Brown Limited, 2003, s. 316. ISBN 1-84340-327-7.

Obrázek 5 Háčkování polosloupku

Zdroj: HOPE, Ruth a Emma BAXTER, VAN ZANDT, Eleanor, ed. The Ultimate Sourcebook of Knitting and Crochet Stitches. In: *The Ultimate Sourcebook of Knitting and Crochet Stitches: Over 900 great stitches detailed for needlecrafters of every level*. London: Collins & Brown Limited, 2003, s. 316. ISBN 1-84340-327-7.

Obrázek 6 Háčkování dlouhého sloupku

Zdroj: HOPE, Ruth a Emma BAXTER, VAN ZANDT, Eleanor, ed. The Ultimate Sourcebook of Knitting and Crochet Stitches. In: *The Ultimate Sourcebook of Knitting and Crochet Stitches: Over 900 great stitches detailed for needlecrafters of every level*. London: Collins & Brown Limited, 2003, s. 316. ISBN 1-84340-327-7.

Obrázek 7 Háčkování pikotky

Zdroj: HOPE, Ruth a Emma BAXTER, VAN ZANDT, Eleanor, ed. The Ultimate Sourcebook of Knitting and Crochet Stitches. In: *The Ultimate Sourcebook of Knitting and Crochet Stitches: Over 900 great stitches*

detailed for needlecrafters of every level. London: Collins & Brown Limited, 2003, s. 316. ISBN 1-84340-327-7.

Obrázek 7 Háčkování pecičky

Zdroj: HOPE, Ruth a Emma BAXTER, VAN ZANDT, Eleanor, ed. *The Ultimate Sourcebook of Knitting and Crochet Stitches.* In: *The Ultimate Sourcebook of Knitting and Crochet Stitches: Over 900 great stitches detailed for needlecrafters of every level.* London: Collins & Brown Limited, 2003, s. 316. ISBN 1-84340-327-7.

Obrázek 9 Druhy háčků k háčkování

Zdroj: CROCHET HOOK - Plastic (10mm). *manumi.eu* [online]. ©2023 [cit. 13. 5. 2023]. Dostupné z: <https://www.manumi.eu/crochet-hook-plastic-10mm>

LAUREL HILL - CROCHET HOOK. *laurelhillonline.com* [online]. [cit. 1. 5. 2023]. Dostupné z: https://www.laurelhillonline.com/index.php?p=product&id=336&parent=58&is_print_version=true.

HÁČEK NA HÁČKOVÁNÍ S PLASTOVOU RUKOJETÍ (VEL. 6). *natale.cz*. [online]. ©2019 [cit. 8. 5. 2023]. Dostupné z: <https://www.natale.cz/hacek-na-hackovani-s-plastovou-rukojeti-vel-6>.

Obrázek 10 Ukázky vzorníků techniky filetové háčkování

Zdroj: PINTEREST. [online]. ©2023 [cit. 17. 5. 2023]. Dostupné z: <https://pl.pinterest.com/pin/302867143668424602/>

FILETOVÉ HÁČKOVÁNÍ - TECHNIKA (1). *ručnípráce.cz* [online]. © [cit. 18. 5. 2023]. Dostupné z: <https://www.rucniprace.cz/filetove-hackovani-technika-1.php>

FILETOVÉ HÁČKOVÁNÍ - TECHNIKA (4). *ručnípráce.cz* [online]. © [cit. 18. 5. 2023]. Dostupné z: <https://www.rucniprace.cz/filetove-hackovani-technika-4.php>

Obrázek 11 Ukázky vzorníků techniky tkané háčkování

Zdroj: ON THE STREET WHERE YOU LIVE. *everytrickonthehook.com* [online]. ©2021 [cit. 19.5.2023]. Dostupné z: <https://everytrickonthehook.com/patterns-2/on-the-street-where-you-live/>

DRAGONFLY S21 WIJ. *ravelry.com* [online]. ©2018 [cit. 19.5.2023]. Dostupné z: <https://www.ravelry.com/patterns/library/dragonfly-s21-wij>

CROCHET (HÁČKOVÁNÍ). *tkanee.cz* [online]. [cit. 19.5.2023]. Dostupné z: <https://www.tkanee.cz/product-category/crochet-hackovani/>

Obrázek 12 Ukázky vzorníků tuniského háčkování

Zdroj: CROCHETING FOR CHARITY. *lindadeancrochet.com* [online]. [cit. 17.4.2023]. Dostupné z: http://www.lindadeancrochet.com/blog/?page_id=1411

POLŠTÁŘ HÁČKOVANÝ TUNISKÝM VZOREM. *mojemileradosti.blogspot.com* [online]. [cit. 17.4.2023]. Dostupné z: <http://mojemileradosti.blogspot.com/2019/01/polstar-hackovany-tuniskym-vzorem.html>

Obrázek 13 Ukázky háčkované irské krajky

Zdroj: HÁČKOVANÝ NÁHRDELNÍK. *fler.cz* [online]. ©2023 [cit. 10.5.2023]. Dostupné z: <https://www.fler.cz/zbozi/hackovany-nahrdelnik-3005366>

IRSKÉ KRAJKY. *superrodina.cz* [online]. [cit. 10.5.2023]. Dostupné z: <https://www.superrodina.cz/2011/12/05/irske-krajky/irske-krajky/#main>

Obrázek 14 Ukázky flanderské háčkované krajky

Zdroj: FLANDERSKÁ KRAJKA. *ručnípráce.cz* [online]. [cit. 10.5.2023]. Dostupné z: <https://www.rucniprace.cz/flanderska-krajka.php>

PINTEREST. [online]. ©2023 [Citováno 10.5.2023]. Dostupné z: <https://pl.pinterest.com/pin/534450680771843871/>

ARCHIVAL VENETIAN LACE 10CM – CREAM. *drapersfabrics.com* [online]. ©2023 [cit. 10.5.2023]. Dostupné z: <https://drapersfabrics.com/products/archival-venetian-lace-10cm-cream-1>

Obrázek 15 Ukázky techniky háčkování na vidlici

Zdroj: RIBBON MAKING LACE ADJUSTABLE CROCHET FORK WITH CROCHETING HOOK *dreamstime.com* [online]. ©2023 [cit. 10.5.2023]. Dostupné z: <https://www.dreamstime.com/ribbon-making-lace-adjustable-crochet-fork-crocheting-hook-yellow-brown-golden-cotton-yarn-ball-white-wooden-background-image247517565>

Obrázek 16 Designérské oblečení od značky Missoni

Zdroj: DESIGNER CROCHET: MISSONI. *crochetconcupiscence.com* [online]. ©2023 [cit. 10.5.2023]. Dostupné z: <https://www.crochetconcupiscence.com/designer-crochet-missoni-2/>

PINTEREST. [online]. ©2023 [cit. 19.5.2023]. Dostupné z: <https://www.pinterest.com/pin/492722015485107290/>

Obrázek 17 Model z kolekce Emotional Sculpture od Johana Ku

Zdroj: EMOTIONAL SCULPTURES. *textileartscenter.wordpress.com* [online]. ©2011 [cit. 16.4.2023]. Dostupné z: <https://textileartscenter.wordpress.com/2010/10/04/emotional-sculptures/>

Obrázek 18 Háčkovaná móda od Lili Yeung

Zdroj: LILY YEUNG'S CROCHET KNITWEAR LINE. *vogue.com* [online]. ©2021 [cit. 16.4.2023]. Dostupné z: <https://www.vogue.com/article/lily-yeung-crochet-knitwear-line>

Obrázek 19 Lulu Kaalund a její nástěnné háčkované koberce

Zdroj: SCHNEIDERMANN, Missu. THE ART IN THE DESIGN: LULU KAALUND INTERVIEW IN BØRSEN. V1 GALLERY: *v1gallery.com* [online]. Copenhagen, 2021, 26. 11. 2021 [cit. 15.05.2023]. Dostupné z: <https://v1gallery.com/newspost/lulu-kaalund-interview-in-borsen-2021/>

Obrázek 20 Kolekce HYPERCRAFT jaro/léto 2022, Matty Bovan, London Fashion Week

Zdroj: RYDER, Bethanie. PSYCHEDELIC PRINTS AND PORTRAITS MADE FOR A HOMELY AFFAIR WITH MATTY BOVAN THIS SEASON: The Central Saint Martins - graduate's London Fashion Week presentation was all about curating an "emocionally charged world". *Checkoutmag.co.uk: CHECK-OUT*[online]. 2021 [cit. 15.05.2023]. Dostupné z: <https://checkoutmag.co.uk/fashion/psychedelic-prints-and-family-portraits-made-for-a-homely-affair-with-matty-bovan-this-season>

Obrázek 21 Kolekce Diotima od Rachel Scott tvořená tradičním jamajským ručním háčkováním

Zdroj: COLÓN, Ana. THE EMERGING NEW YORK LABEL SHOWCASING THE POSSIBILITIES OF JAMAICAN CROCHET. *FASHIONISTA: fashionista.com* [online]. ©2023 [cit. 15.05.2023]. Dostupné z: <https://fashionista.com/2021/10/diotima-rachel-scott-interview>

Obrázek 22 Veřejné pouliční háčkové umění od Agaty Oleksiak

Zdroj: ARE ALL YOUNG ARTISTS POST-9/11 ARTISTS?. *npr.org* [online]. ©2023 [Citováno 15.5.2023]. Dostupné z: <https://www.npr.org/2012/09/09/160705544/are-all-young-artists-post-9-11-artists>

OLEK: ARTIST FEATURE. *create magazine.com* [online]. ©2022 [Citováno 15.5.2023]. Dostupné z: <https://www.createmagazine.com/blog/olek>

Obrázek 23 Hyperbolické skulptury od Gabriele Meyer

Zdroj: WOMEN'S ART. "'Female (Woman)' embroidered lace, drawing by Trine Søndergaard". *twitter.com* [online]. 15. října 2017, ©2017 [cit. 10.5.2023]. Tweet. Dostupné z: <https://twitter.com/womensart1/status/919087199995547648>

Obrázek 24 Prostorová háčková tvorba Joany Vasconcelos

Zdroj: SAUDADE: CHINA-PORTUGAL CONTEMPORARY ART. *museucoleçãoberardo.pt* [online]. ©2023 [cit. 18.5.2023]. Dostupné z: <https://en.museuberardo.pt/exhibitions/saudade-china-portugal-contemporary-art>

JOANA VASCONCELOS – WORKS. *casatriangulo.com* [online]. ©2023 [cit. 18.5.2023]. Dostupné z: <https://www.casatriangulo.com/artists/64-joana-vasconcelos/works/10173-joana-vasconcelos-pavillon-de-vin-2011/>

JOANA VASCONCELOS - ITS LIQUID ARTISTS. *itsliquidgroup.com* [online]. ©2014 [cit. 18.5.2023]. Dostupné z: <https://www.itsliquid.com/joana-vasconcelos.html>

Obrázek 25 Ukázky háčkové tvorby Johanny Schweizer

Zdroj: JOHANNA SCHWEIZER. *artaurea.com* [online]. [cit. 18.5.2023]. Dostupné z: <https://artaurea.com/profiles/schweizer-johanna/>

Obrázek 26 Ručně háčkované hřiště od Toshiko Horiuchi MacAdam

Zdroj: QUIRK, Vanessa. Meet the Artist Behind Those Amazing Hand-Knitted Playgrounds. *archdaily.com* [online]. ©2012 [cit. 15.5.2023]. Dostupné z: <https://www.archdaily.com/297941/meet-the-artist-behind-those-amazing-hand-knitted-playgrounds>

COOLEST UK KIDS PLAYGROUNDS TO HANG OUT IN THIS OCTOBER HALF TERM. *thebonniemob.com* [online]. ©2016 [cit. 15.5.2023]. Dostupné z: <https://www.thebonniemob.com/blogs/mob-blog/coolest-uk-kids-playgrounds-to-hang-out-in-this-october-half-term>

Obrázek 27 Vanessa Barragão a její tvorba korálových háčkových útesů

Zdroj: FLEERACKERS, Alice. Creators: Vanessa Barragão. *artthescience.com* [online]. ©2019 [cit. 16.5.2023]. Dostupné z: <https://artthescience.com/magazine/2019/03/01/creators-vanessa-barragao/>

LIMA, Leandro. Visual flood. Coral Garden: Stunning Installation of Textile Coral Reefs by Vanessa Barragão. *visualflood.com* [online]. ©2020 [Citováno 16.5.2023]. Dostupné z: <https://visualflood.com/post/coral-garden-stunning-installation-of-textile-coral-reefs-by-vanessa-barragao>

Následující vlastní obrázky a koláže

- Obrázek 28 Materiály spodních šitých oděvů
- Obrázek 29 Struktura ručního stříhání příze z prostěradla
- Obrázek 30 Nařezané prostěradla na klubka příze
- Obrázek 31 Proces barvení a schnutí háčkových objektů
- Obrázek 32 Moodboard
- Obrázek 33 Barevnice
- Obrázek 34 Kresebné návrhy kolekce
- Obrázek 35 Model 1
- Obrázek 36 Technický nákres modelu 1
- Obrázek 37 Model 2
- Obrázek 38 Technický nákres modelu 2
- Obrázek 39 Model 3
- Obrázek 40 Technický nákres modelu 3
- Obrázek 41 Model 4
- Obrázek 42 Technický nákres modelu 4

Obrázek 43 Model 5

Obrázek 44 Technický náčrt modelu 5

SEZNAM PŘÍLOH

Flash disk

